

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Analýza vybraných provozovatelů vodovodů a kanalizací

Analysis of Selected Operators of Water Supply and Sewerage

Student: Bc. Ivana VAVRUŠOVÁ

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Jiří MAREK, CSc.

Ostrava 2013

Zadání diplomové práce

Student:	Bc. Ivana Vavrušová
Studijní program:	N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor:	6202T055 Veřejná ekonomika a správa
Specializace:	02 Veřejná ekonomika a správa
Téma:	Analýza vybraných provozovatelů vodovodů a kanalizací Analysis of Selected Operators of Water Supply and Sewerage

1. Úvod
2. Charakteristika oboru vodovodů a kanalizací
3. Analýza vybraných organizací v oboru vodovodů a kanalizací
4. Objektivizace parametrů ve vazbě na cenu pro konečného spotřebitele
5. Závěr

Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

DOLEŽELOVÁ, Hana a Dušan HALÁSEK. *Služby v obecném hospodářském zájmu v EU*. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2011. ISBN 978-80-248-2371-3.

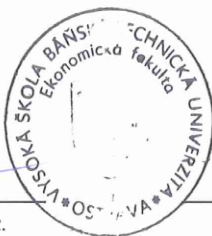
HALÁSEK, Dušan. *Standardizace veřejných služeb*. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2004. 147 s. ISBN 80-248-0698-3.

REKTOŘÍK, Jaroslav, Jaroslav HLAVÁČ et al. *Ekonomika a řízení technické infrastruktury*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2012. 209 s. ISBN 978-80-86929-79-8.

Vedoucí diplomové práce: **doc. Ing. Jiří Marek, CSc.**

Datum zadání: 23.11.2012
Datum odevzdání: 26.04.2013

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci na téma: „Analýza vybraných provozovatelů vodovodů a kanalizací“ vypracovala samostatně.

.....
Ivana Vavrušová

V Ostravě dne 26.4.2013

1	ÚVOD	5
2	CHARAKTERISTIKA OBORU VODOVODŮ A KANALIZACÍ	6
2.1	Veřejný sektor a služby v obecném zájmu	7
2.1.1	Členění veřejného sektoru	7
2.1.2	Charakteristika služeb v obecném zájmu	8
2.2	Infrastruktura, technická infrastruktura, síťová odvětví	9
2.2.1	Technická infrastruktura	10
2.2.2	Síťová odvětví	10
2.2.3	Ekonomická role infrastruktury	11
2.2.4	Přirozený monopol	11
2.2.4.1	Vliv přirozeného monopolu a jeho kompenzace	12
2.2.5	Principy regulace	14
2.2.6	Provozní rezervy	15
2.2.7	Ekonomika odvětví technické infrastruktury	15
2.2.7.1	Náklady	17
2.2.7.2	Výnosy (příjmy)	17
2.2.8	Financování provozu a rozvoje technické infrastruktury	18
2.3	Vodní hospodářství	19
2.3.1	Státní správa ve vodním hospodářství	20
2.3.2	Vývoj po roce 1993	21
2.3.3	Základní modely provozování vodohospodářské infrastruktury	23
2.3.4	Směrnice Rady 91/271/EHS	25
2.3.5	Strategie financování splnění požadavků směrnice	26
2.3.6	Plán financování obnovy vodovodů a kanalizací	29
2.3.7	Plánování v oblasti rozvoje vodovodů a kanalizací	30
2.4	Cena	30
2.4.1	Konstrukce ceny	31
2.4.2	Vodné a stočné	32
2.4.3	Cenová regulace	33
3	ANALÝZA VYBRANÝCH ORGANIZACÍ V OBORU VODOVODŮ A KANALIZACÍ	36
3.1	Vodohospodářská společnost ČERLINKA s.r.o.	37
3.1.1	Organizační struktura společnosti a popis provozu VaK	37
3.2	Vodohospodářská společnost SITKA s.r.o.	38

3.2.1	Organizační struktura společnosti a popis provozu VaK	39
3.3	Porovnání obou společností podle fakturovaných objemů	40
4	OBJEKTIVIZACE PARAMETRŮ VE VAZBĚ NA CENU PRO KONEČNÉHO SPOTŘEBITELE.....	42
4.1	Výnosy, náklady, hospodářský výsledek	42
4.1.1	Výnosy a náklady	42
4.1.2	Výnosy a tržby	44
4.2	Jednotkové náklady	45
4.2.1	Náklady na rozvoj a obnovu infrastruktury	47
4.2.2	Náklady na zajištění vody	48
4.2.2.1	Ztráty	49
4.2.3	Energie.....	51
4.2.4	Osobní náklady	52
4.3	Vodné a stočné a jejich sociální únosnost v dané lokalitě	54
4.3.1	Analýza sociální únosnosti vodného a stočného v dané lokalitě	54
5	ZÁVĚR	57
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	59
	SEZNAM ZKRATEK	63
	PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE	
	SEZNAM PŘÍLOH	
	PŘÍLOHY	

1 ÚVOD

Vodu lze bez nadsázky považovat za synonymum života na Zemi. Živé organismy, lhostejno zda rostliny nebo živočichové, vodu bez výjimky potřebují ke svému životu, mají ji obsaženu ve svém těle a pro značnou část z nich představuje voda základní životní prostředí. Výjimku netvoří ani člověk. Základní podmínkou jeho přežití je proto nepřetržité obstarávání zásob vody a to jak v dostatečném množství, tak i v kvalitě umožňující její využívání¹.

V České republice je vodní hospodářství významným oborem, který má dlouholetou tradici. Jedná se o komplex, který zajišťuje přípravu pitné vody, její dopravu ke spotřebiteli, odvedení a likvidaci odpadních vod. Obor vodovodů a kanalizací je jedním z odvětví technické infrastruktury a patří mezi služby v obecném hospodářském zájmu a pro většinu z nich je charakteristickým atributem přirozený monopol.

Cílem diplomové práce je analýza vybraných provozovatelů vodovodů a kanalizací v letech 2007 – 2011 a objektivizace parametrů ve vazbě na cenu pro konečného spotřebitele.

Hypotéza diplomové práce vychází z teoretických východisek popisovaných v úvodní části práce a její potvrzení by mělo vyplynout především z části věnující se ceně v konkrétních podmínkách. Hypotézou práce, která bude ověřována, je předpoklad, že cena pro konečného spotřebitele je nižší než její sociální únosnost.

Teoretická část je zaměřena na popis oboru vodovodů a kanalizací, pozici oboru v rámci veřejného sektoru, v rámci vodního hospodářství, včetně jeho vývoje a zejména na cenu služby vodovodů a kanalizací, její konstrukci a regulaci.

Praktická část obsahuje dvě kapitoly. První se věnuje charakteristice konkrétních společností, struktuře akcionářů a jejich řízení včetně jejich pozice na trhu. Druhá kapitola se zabývá objektivizací parametrů typických pro provozovatele vodovodů a kanalizací. Jde zejména o výnosy a náklady spojené s provozem, tj. náklady na zajištění surové vody, na její

¹ LANGHAMMER, Jakub. *Kvalita povrchových vod a jejich ochrana* [online]. Praha : Katedra fyzické geografie a geoekologie Přírodovědecká fakulta Univerzita Karlova , 2002 [cit. 2010-02-23]. Dostupné z: [www:<http://web.natur.cuni.cz/~langhamr/lectures/wq/skripta/skriptaWQ_2009_web.pdf>](http://web.natur.cuni.cz/~langhamr/lectures/wq/skripta/skriptaWQ_2009_web.pdf). s36

odkanalizování, energie nebo na mzdy. To vše ve vazbě na cenu pro konečného spotřebitele, a její sociální únosnost.

Pro analýzu jsou v práci využita data poskytnutá vybranými vodohospodářskými společnostmi. Jde o společnosti, které jsou zároveň vlastníky i provozovateli vodovodní a kanalizační infrastruktury a mají i stejnou historii založení.

- Vodohospodářská společnost SITKA, s. r. o., (VHS SITKA) byla založena v roce 1992. Jedná se o obchodní společnost - společnost s ručením omezeným. Jejími společníky (majiteli) jsou výhradně veřejnoprávní subjekty - města a obce,
- Vodohospodářská společnost ČERLINKA, s. r. o., (VHS ČERLINKA) byla založena ve stejném roce a rozsah její činnosti a vlastnická struktura je obdobná.

Při zpracování diplomové práce jsou použity deskriptivní a historické metody pro popis dosavadních poznatků z dané oblasti a při práci s literaturou je použito metody komparace a analogie. Pro přehledné znázornění je použito tabulek a grafů.

V práci je využita odborná literatura, odborné časopisy, platná legislativa a další zdroje poskytnuté analyzovanými společnostmi, nebo dostupné na internetu.

2 CHARAKTERISTIKA OBORU VODOVODŮ A KANALIZACÍ

Obor vodovodů a kanalizací řadíme do odvětví vodního hospodářství, které je jedním z odvětví technické infrastruktury. Odvětví technické infrastruktury je současně s dalšími odvětvími součástí veřejného sektoru. Služby vodovodů a kanalizací zahrnujeme i mezi služby v obecném hospodářském zájmu a pro většinu z nich je charakteristickým atributem přirozený monopol.

2.1 Veřejný sektor a služby v obecném zájmu

Ve veřejné ekonomice je nejčastěji používána tato definice veřejného sektoru „Veřejný sektor je část národního hospodářství, ve které jsou ve veřejném zájmu uspokojovány potřeby společnosti a občanů formou statků prostřednictvím veřejných služeb, je financována převážně z veřejných rozpočtů, je řízena a spravována veřejnou správou, rozhoduje se v ní převážně veřejnou volbou a podléhá veřejné kontrole“².

Na internetových stránkách Evropského Parlamentu je definován Veřejný podnik, veřejná služba a služba obecného zájmu jako struktury, ve kterých mají rozhodující vliv veřejné orgány, na něž se vztahují pravidla hospodářské soutěže, ovšem tato pravidla však mohou ustoupit ve prospěch služeb obecného hospodářského zájmu v případě, že by bránila plnění jejich cílů.

2.1.1 Členění veřejného sektoru

Veřejný sektor lze členit podle různých kritérií. Hojně používané je členění veřejného sektoru dle kritéria potřeb, jelikož při využití jiných kritérií by některá odvětví nemohla být do veřejného sektoru zařazena. Podle kritéria potřeb členíme veřejný sektor do šesti bloků³.

- I. blok: odvětví společenských potřeb (veřejná správa, policie, justice, armáda),
- II. blok: odvětví rozvoje člověka (školství, kultura, tělesná kultura, zdravotnictví, sociální služby),
- III. blok: odvětví poznání a informací (věda a výzkum, informace, masmédiá),
- IV. blok: odvětví technické infrastruktury (doprava, energetika, spoje, vodní hospodářství, odpadové hospodářství),

² REKTOŘÍK, Jaroslav a kolektiv. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 309 s. ISBN 978-80-86929-29-3. s. 18.

³ REKTOŘÍK, Jaroslav a kolektiv. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 309 s. ISBN 978-80-86929-29-3. s. 19 a 20.

V. blok: odvětví privátních statků podporovaných z veřejných rozpočtů (bydlení, zemědělství, lesnictví, rybolov),

VI. blok: existenční jistoty (zaměstnanost, sociální zabezpečení, životní prostředí).

Obor vodovodů a kanalizací patří podle tohoto členění do IV. Bloku - odvětví technické infrastruktury. Do tohoto odvětví vstupuje stát podporou financování vybraných investic, formou regulace poplatků, tarifů a cen a legislativními úpravami.

2.1.2 Charakteristika služeb v obecném zájmu

Podstata služeb spočívá v tom, že služba je jakákoliv činnost nebo výhoda, kterou může jedna strana nabídnout druhé straně. V zásadě je služba nehmotná a jejím výsledkem není vlastnictví. Produkce služeb může být spojena s hmotným produktem, ale také být nemusí⁴. V případě služeb obecného zájmu se nejedná o běžné služby poskytované na trhu, ale o služby, které mají zvláštní charakter. Tyto služby jsou převážně zajišťovány státem, kraji či obcemi ve veřejném zájmu (tzn. v zájmu veřejnosti). Znakem těchto služeb je skutečnost, že pokud by nebyly finančně podporovány veřejnými subjekty, nebyly by poskytovány na trhu vůbec nebo by byly poskytovány v nižší kvalitě nebo rozsahu. Opodstatněnost finanční podpory služeb obecného zájmu ze strany veřejných subjektů vychází z tržního selhání v oblasti nabídky těchto služeb.

Služby v obecném zájmu lze rozdělit podle jejich hospodářské a nehospodářské povahy na:

- služby v obecném zájmu hospodářské povahy – např. energetika, doprava, telekomunikace, poštovní služby, zásobování vodou, odpadové hospodářství,
- služby v obecném zájmu nehospodářské povahy – např. zdravotnictví, sociální služby, kultura a vzdělávání.

Služby vodovodů a kanalizací řadíme mezi *služby v obecném hospodářském zájmu*. Nejedná se tak o běžné služby poskytované na trhu, ale o služby, které se vyznačují zvláštním charakterem. Jsou obvykle zabezpečovány státem, potažmo municipalitami, ve veřejném zájmu nebo lépe v zájmu veřejnosti a specifickým znakem těchto služeb je fakt, že pokud by nebyly finančně podporovány veřejnými subjekty, nebyly by poskytovány na trhu vůbec nebo by byly poskytovány v nižší kvalitě či rozsahu. Opodstatněnost finanční podpory služeb

⁴ HALÁSEK, Dušan. *Standardizace veřejných služeb*. 1. vyd. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, 2004. 152 s. ISBN 80-248-0685-1. s. 9.

obecného zájmu ze strany veřejných subjektů vychází z tržního selhání v oblasti nabídky těchto služeb.

Služby v obecném hospodářském zájmu je také možné definovat jako služby vytvořené za účelem tvorby zisku. Jedná se o služby, které jsou poskytovány tržně za úplatu, avšak zároveň plní specifické úkoly v obecném zájmu. Pojem služby v obecném hospodářském zájmu se vztahuje také na každou ekonomickou činnost, která spadá pod závazek veřejné služby⁵. Služby v obecném hospodářském zájmu zahrnují:

- služby v obecném hospodářském zájmu, které jsou poskytované velkými síťovými odvětvími (služby v oblasti dopravy – letecké, železniční a silniční, vodního a odpadového hospodářství, výroby a distribuce elektřiny a zemního plynu, telekomunikací, poštovních služeb),
- ostatní služby v obecném hospodářském zájmu (služby v oblasti zdravotnictví, ochrany životního prostředí, sociálního bydlení).

Jako poskytovatel služeb v obecném hospodářském zájmu (SOHZ) je chápán ten, kdo ji produkuje a kdo ji ve finále přinese uživatelům. Poskytovatelé mohou mít organizační formu správního úřadu, soukromé společnosti ziskového nebo neziskového charakteru, podniku ve veřejném sektoru nebo partnerství soukromo - veřejné. Aby bylo zajištěno poskytování SOHZ na odpovídající úrovni a v požadované kvalitě, je nutná jejich regulace⁶. Uživatelé služeb v obecném hospodářském zájmu jsou občané a fyzické osoby, které pobývají na území ČR a jejich financování je zajištěno několika způsoby, respektive jejich kombinací:

- ze státního rozpočtu,
- z prostředků samospráv,
- přímou účastí uživatele služby⁷.

2.2 Infrastruktura, technická infrastruktura, síťová odvětví

Infrastruktura je soubor podmínek, které zabezpečují fungování ekonomiky. Infrastruktura se definuje někdy také jako „společenský režijní kapitál“ a obsahuje i nezbytné

⁵ DOLEŽELOVÁ, Hana a Dušan HALÁSEK. *Služby v obecném hospodářském zájmu v EU. Komparace České republiky a Německa*. 1. vyd. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, 2011. 158 s. ISBN 978-80-248-2371-3. s. 31.

⁶ Vývoj a současný rozsah cenové regulace. *Ministerstvo financí ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/cenova_regulace_cr_69342.html

⁷ DOLEŽELOVÁ, Hana a Dušan HALÁSEK. *Služby v obecném hospodářském zájmu v EU. Komparace České republiky a Německa*. 1. vyd. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, 2011. 158 s. ISBN 978-80-248-2371-3. s. 35, 36, 92.

investice do odvětví, podmiňujících ekonomický rozvoj. Tyto investice jsou z velké části nedělitelné a nelze je bez účasti veřejných prostředků nebo alespoň pod veřejnou kontrolou účinně realizovat.

2.2.1 Technická infrastruktura

Infrastruktura zahrnuje oblast technickou, sociální a ekonomickou. Patří do ní podstatná část veřejného sektoru, tj. odvětví, která vyžadují buď úplnou, nebo částečnou kontrolu samosprávných a správních orgánů. Lze ji tedy i chápat jako soustavu systémů zajišťujících poskytování služeb technického a sociálně - ekonomického charakteru. Pro značnou část z nich tak platí to, co už bylo uvedeno v předchozí části „Veřejný sektor a služby v obecném zájmu“.

Technická infrastruktura zahrnuje dopravu, energetiku, spoje a informační systémy, vodní hospodářství, odpadové hospodářství, ekologické služby a další infrastrukturní aktivity obcí.

Sociální infrastruktura zajišťuje prostorovou, časovou a proporcionální dostupnost sociálních služeb a aktivit všech odvětví rozvoje člověka, tj. zdravotnictví, školství, tělovýchova, kultura a dále bydlení, obchodní sítě a síť veřejné správy.

Ekonomická infrastruktura zajišťuje peněžní přenosy a je tvořena sítí finančních, bankovních a pojišťovacích služeb.

Vzhledem k tomu, že některé oblasti zasahují jak do oblasti sociální, tak i ekonomické (např. veřejná správa), hovoří se často o sociálně - ekonomické infrastruktuře. Z uvedeného je zřejmé, že infrastrukturní aktivity a procesy mají některé společné znaky, kterými jsou zejména významná míra veřejného zájmu, viz předchozí kapitola, a dále pak převážně síťový charakter infrastrukturních zařízení⁸.

2.2.2 Síťová odvětví

Síťová odvětví lze definovat jako soubor uzlů propojených přenosovými linkami. V případě podniků oboru vodovodů a kanalizací (VaK) jsou uzly úpravny vody, čistírny odpadních vod a spotřebitelé, a přenosovými linkami jsou vodovodní či kanalizační trubky.

Pro investice v síťových odvětvích jsou typické dvě vlastnosti:

- jsou nezvratné, neboli „utopené“,
- jsou nedělitelné, neboli „celistvé“.

⁸ REKTORÍK, Jaroslav a kolektiv. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 309 s. ISBN 978-80-86929-29-3. s. 227.

Kapitálové investice nutné pro vybudování síťového odvětví jsou obvykle velké, prováděné s velkým předstihem, fixní a nenávratné.

Nezvratností a „utopeností“ investic do síťových odvětví autoři poukazují na fakt, že zařízení a jeho instalace je velmi nákladná a převážná většina zařízení je po zabudování již znova a jinde nepoužitelná. Nedělitelností a „celistvostí“ je míněno to, že se jedná o investice ve velkém měřítku (např. vybudování rozvodné plynové sítě), čímž potom dochází k velkým úsporám z rozsahu a určitou službu může nejefektivněji poskytovat jen jedna společnost.

Pojmy síť, síťový charakter, je třeba někdy chápat v obecnějším smyslu, kdy tedy nejde jen o síť technické, dopravní, energetické apod., ale i síť různých infrastrukturních služeb a jejich zařízení, např. sběr, třídění, likvidace a recyklace odpadů.

2.2.3 Ekonomická role infrastruktury

Infrastruktura podporuje ekonomický rozvoj klasických výrobních odvětví a od jejího fungování se odvíjí i výkonnost ekonomiky. Lze prokázat, že *v regionálním měřítku se srovnatelně vyšší úroveň infrastruktury projevuje jako výhoda*, působí jako multiplikátor a zvyšuje tak ekonomický potenciál regionu.

Z toho lze odvodit, že různým důrazem na rozvoj infrastruktury lze ovlivňovat dynamiku vývoje ekonomiky a to jak v obecním, regionálním, tak i nadregionálním měřítku (doprava, energetika apod.) a z tohoto principu vychází i idea nadregionální a nadnárodní solidarity, která se realizuje prostřednictvím podpory méně rozvinutých oblastí v Evropské unii cestou fondů, směřujících převážně do oblastí investičně velmi náročných, jako jsou doprava a životní prostředí.

Významnou vlastností infrastruktury obecně je nižší mobilita a delší reprodukční cyklus ve srovnání s klasickými produkčními sektory (např. průmyslem). U technické infrastruktury pak také existence přirozeného monopolu a s tím související potřeba ekonomické regulace trhu služeb technické infrastruktury a u některých odvětví pak nutnost vytváření rezerv s ohledem na již zmiňovaný síťový charakter.

2.2.4 Přirozený monopol

Typickým atributem většiny odvětví technické infrastruktury je přirozený monopol. To znamená, že odběratel infrastrukturních služeb, nebo jak již bylo uvedeno v předchozích kapitolách služeb v obecném hospodářském zájmu, má z technických důvodů omezenou

volbu jak svou potřebu uspokojovat, často má volbu jedinou⁹. Velmi obtížně si lze představit realizaci náhradního plnění dodávky elektrické energie nebo pitné vody, respektive případná náhradní řešení jsou použitelná spíše teoreticky nebo okrajově. Naproti tomu technický pokrok umožňuje, aby i do prostředí, které bylo dlouhodobě zcela monopolní, postupně pronikaly prvky konkurence. Nejtypičtějším příkladem dneška jsou spoje a telekomunikace.

Úloha přirozeného monopolu je při fungování technické infrastruktury nezanedbatelná. I když jde o *monopol přirozený, tzn. takový, jemuž se nelze vyhnout*, neboť vyplývá z technické podstaty odvětví, je třeba počítat i s rizikem zneužití monopolu.

K řešení tohoto problému slouží různé techniky kompenzace přirozeného monopolu. Jedná se buď o antimonopolní politiku s využitím k tomu zřízené instituce (tzv. antimopolní úřad) a legislativy k oslabení a rušení monopolních struktur s cílem nastolení konkurence na trhu nebo při poznání opodstatněnosti případně přednosti monopolní struktury pak použití vhodného souboru regulačních nástrojů a institucí (tzv. regulační úřady)¹⁰.

Pro obor vodovodů a kanalizací je to Ministerstvo financí, které reguluje ceny v oblastech voda povrchová, voda pitná a odpadní odvedená. Regulace je prováděna pomocí tzv. věcně usměrňované ceny, což znamená, že do ceny zboží lze promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady pořízení, zpracování a oběhu zboží doložitelné z účetnictví, přiměřený zisk, daň a případně uplatněné clo.

Za přiměřený zisk je označován zejména zisk spojený s výrobou a prodejem zboží podléhajícího věcnému usměrňování cen určený na pořízení hmotného a nehmotného majetku a pozemků, na zvýšení základního kapitálu, na tvorbu fondů, jejichž tvorba a naplňování je uloženo právními předpisy.

2.2.4.1 Vliv přirozeného monopolu a jeho kompenzace

Skutečnost, že monopol je v technické infrastruktuře jevem přirozeným nemění nic na tom, že i v tomto případě je tendence k monopolnímu chování (až zneužívání monopolního prostředí) jevem objektivním.

Je ověřeno, že monopolista vyvíjí tlak na zvyšování ceny. I v monopolním prostředí však funguje vztah mezi *cenou a poptávkou* (zatím co vztah mezi cenou a nabídkou vyjádřený

⁹ REKTOŘÍK, Jaroslav a Jaroslav HLAVÁČ. *Ekonomika a řízení odvětví technické infrastruktury: teoretická část, odvětvová část*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2012, 209 s. ISBN 978-80-86929-79-8. s.16

¹⁰ REKTOŘÍK, Jaroslav a Jaroslav HLAVÁČ. *Ekonomika a řízení odvětví technické infrastruktury: teoretická část, odvětvová část*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2012, 209 s. ISBN 978-80-86929-79-8. s.17

„nabídkovou křivkou chybí“). Proto každé výraznější navýšení ceny má za následek pokles odbytu. Reakce zvýšením ceny by znamenala, že by se celý cyklus opakoval, pokud by nezasáhl nějaký vhodný regulační prvek. Je tedy zřejmé, že regulace nebo kompenzace monopolního chování je k zajištění funkčnosti celého systému nezbytná.

Obecně se regulace (kontrola) přirozeného monopolu v technické infrastruktuře může zaměřit na tyto prvky:

- náklady,
- cena,
- zisk.

Kontrola *nákladů* z hlediska jejich oprávněnosti je možná a obvyklá. Na tomto principu je založeno věcné usměrňování cen v některých infrastrukturních oborech. Praxe ovšem ukazuje, že vymezení oprávněných nákladů je značně široké a kontrola jednotlivých položek složitá¹¹. Objektivní posouzení oprávněnosti vykazovaných nákladů je obtížné hlavně co do výše, poněkud snadnější je co do struktury položek. Velmi nesnadně lze provozovateli ex post prokázat, že v uplynulém kontrolovaném období mohl vynaložit nižší náklady. Kontrolní orgán má zpravidla méně informací než kontrolovaný subjekt, takže se může zpravidla opírat převážně o srovnání s obdobnými situacemi ve srovnatelných podmínkách. Na tomto místě je třeba upozornit na to, že obory technické infrastruktury mají silné lobbistické tendence a sklon k „tichým“ kartelovým dohodám.

Kontrola *ceny* může spočívat buď v kontrole nákladů a zisku v souvislosti s cenovými změnami. Je známo i z obecné ekonomické teorie, že flexibilita poptávky je v infrastrukturních oborech nízká. To znamená, že významnější změna poptávky vyžaduje značnou cenovou změnu. Kontrola cen je tedy mechanismem málo citlivým, takovým, který je schopen reagovat pouze na náhlé a velké cenové nárůsty.

Další možností potlačení monopolního chování je připuštění *prvků soutěže* všude tam, kde to v technické infrastruktuře logika věci umožňuje. Jedná se zejména o oblast (sub)dodavatelskou, tedy výběr materiálů, surovin a komponentů, dále pak kooperací,

¹¹ REKTOŘÍK, Jaroslav a Jaroslav HLAVÁČ. *Ekonomika a řízení odvětví technické infrastruktury: teoretická část, odvětvová část*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2012, 209 s. ISBN 978-80-86929-79-8. s.70

dodávek jednorázových a dílčích prací, strojů, zařízení a staveb. Tím je možno za příznivých okolností docílit úspor nákladů.

V posledních letech se prosazuje tendence posilování podílu oddělených majetkových modelů, které umožňují, aby do oblasti provozování infrastruktury měla konkurence usnadněný přístup (př. železniční doprava)¹². V případě vodohospodářských služeb se nedá mluvit o tom, že by to znamenalo snížení ceny. Ilustrativně o tom vypráví portál www.vodarenstvi.com.

Škálu prostředků kontroly monopolu pak doplňují mimo již zmíněných prvků soutěže ještě emancipace veřejné správy potlačení exkluzivity. K *posílení veřejné správy* je vhodné přikročit tam, kde odborný a ekonomický potenciál provozovatele infrastrukturních služeb značně převyšuje tyto atributy na straně veřejné správy. K *potlačení exkluzivity* lze uvést, že se jedná např. o princip časového omezení při udělování oprávnění pro obchodní subjekty k provozování monopolních služeb.

2.2.5 Principy regulace

Zásadně lze odlišit dvě protichůdné teorie (hypotézy) ekonomické regulace. Oba teoretické přístupy se vyvíjely vedle sebe, jejich závěry jsou ale diametrálně odlišné a částečně tak snižují ekonomickou racionalitu státních regulačních zásahů, protože odpovědi na pozitivní otázku „...proč regulujeme ...“ jsou velmi zřídka v souladu s odpovědi na normativní otázku „...můžeme regulovat?...“¹³

- *Normativní teorie* regulace vychází z otázky, ve kterých případech jsou státní zásahy do soutěže skutečně smysluplné a nutné „...můžeme z ekonomických důvodů regulovat?...“
- *Pozitivní teorie* regulace je ta, která zkoumá konkrétní politická, historická a ekonomická východiska regulace, podstatu jejich nástrojů a míru jejich využívání „...proč regulujeme a budeme regulovat?...“.

Normativní teorie je teorií o tržních poruchách a vychází z principu ochrany veřejného zájmu. Regulace jsou nutné, protože reálně existuje situace odvětvové zvláštnosti v podobě

¹² REKTOŘÍK, Jaroslav a Jaroslav HLAVÁČ. *Ekonomika a řízení odvětví technické infrastruktury: teoretická část, odvětvová část*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2012, 209 s. ISBN 978-80-86929-79-8. s.71-72

¹³ REKTOŘÍK, Jaroslav a Jaroslav HLAVÁČ. *Ekonomika a řízení odvětví technické infrastruktury: teoretická část, odvětvová část*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2012, 209 s. ISBN 978-80-86929-79-8. s.17

přirozeného monopolu, tj. neexistence konkurence, která v některých odvětvích soutěž omezuje, nebo soutěžní tržní proces (neregulovaná soutěž) vede k výsledkům, které se odchyľují od běžně očekávaných pozitivních přínosů konkurence. Tzn., že tyto výsledky mohou být neefektivní nebo společensky nepřijatelné.

Problém regulace přirozeně monopolního trhu spočívá zejména v jeho odlišnosti od dokonale konkurenčního prostředí konkurenčního trhu. *V dokonale konkurenčním prostředí* jednotlivé firmy alokují výstupy takovým způsobem, že všechny produkují při nejnižších průměrných nákladech (tím se řeší problém efektivity nákladové struktury odvětví). Dále řeší problém efektivní cenové struktury, kdy spotřebitelé platí ceny rovnající se mezním nákladům. *Na monopolním trhu* však rovnováha určuje takový objem produkce a odpovídající cenu, že příjem monopolu se rovná mezním nákladům. V porovnání s dokonalou konkurencí je to neefektivní, neboť výstup je nižší a cena vyšší. V případě, že se nejedná o přirozený monopol, lze nabídnout zvýšení efektivity rozbitím monopolu a podporou konkurence.

Naopak *v případě přirozeného monopolu* by takovéto řešení vedlo ke ztrátě efektivity, protože náklady přirozeného monopolu na daný objem výroby jsou nižší než součet nákladů dvou či více firem v určitém odvětví. Zároveň ponechá-li se přirozený monopol bez kontroly a dohledu, stanoví úroveň výstupu pouze pro něj přijatelně.

2.2.6 Provozní rezervy

Shodným znakem užitkových funkcí technické infrastruktury je potřeba *vysoké provozní zabezpečení proti výpadku*. Z toho plyne i potřeba určité provozní rezervy, která by měla být nesporně vyšší než je běžné v průmyslových a jiných produkčních oborech. Z ekonomického hlediska je podstatné, že tento režim v oblasti rezerv vyžaduje určité nezanedbatelné náklady. Nebo jednodušeji, je třeba počítat s tím, že rezerva na zabezpečení plynulé dodávky není zadarmo. Jsou ovšem známy případy, kdy infrastrukturní užitkové funkce mají pravidelné výpadky nebo dokonce i záměrné výluky (jde především o teplárenské podniky s pravidelnou údržbou zařízení pro výrobu a dodávku tepla)¹⁴.

2.2.7 Ekonomika odvětví technické infrastruktury

Skupina odvětví a oborů, technické infrastruktury je ekonomicky nehomogenní. Jejich společné znaky, kterými je vymezena příslušnost k technické infrastruktuře, tj. významný

¹⁴ REKTOŘÍK, Jaroslav a Jaroslav HLAVÁČ. *Ekonomika a řízení odvětví technické infrastruktury: teoretická část, odvětvová část*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2012, 209 s. ISBN 978-80-86929-79-8. s.17-18

podíl veřejného zájmu, síťový charakter, respektive významný prostorový faktor a konečně převažující procesy, zařízení, produkty a služby technického charakteru, nevymezují zařazení jednotlivých oborů a odvětví zcela jednoznačně.

Existuje také novější vymezení, které technickou infrastrukturu jako takovou definuje jako soubor odvětví a oborů, které zajišťují přemísťování osob, materiálů, informací a energií.

Ekonomická nesourodost infrastrukturních aktivit souvisí do značné míry s tím, zda určité infrastrukturní služby a produkty mají konkrétního odběratele (zákazníka, spotřebitele), jde tedy o *služby adresné* (např. energetika, vodárenství, telekomunikace) nebo zda převažuje (nebo se významně na produkci podílí) *neadresný charakter služeb* (např. veřejná zeleň, správa pozemních komunikací). Je logické, že u adresných služeb je lepší předpoklad pro dosažení *ziskového hospodaření*, neboť je možné produkt nebo službu nabízet a zajišťovat pro konkrétní odběratele a od nich pak vybírat a vymáhat úhradu, která tvoří základ výnosu z provozování¹⁵. Například dodávka vody nebo odvoz odpadů.

Neplatí ovšem obecně, že všechny adresné infrastrukturní služby technického charakteru jsou ziskové. Příkladem může být městská hromadná doprava, která je prakticky vždy ztrátová. Její provozování (byť i se ztrátou) na přijatelné úrovni je však ve veřejném zájmu a je nutno ji chápat jako ekologické a sociální opatření, jehož odběratelem v širším slova smyslu je kromě konkrétních účastníků (uživatelů) i veřejná správa.

Ztrátové hospodaření při provozování technických infrastrukturních aktivit je logické tam, kde buď převažuje zmíněná neadresnost, nebo by v případě stanovení ceny pokrývající náklady nastal nežádoucí pokles poptávky spojený se sociálními problémy, zhoršením životního prostředí nebo standardu, případně s poklesem ekonomického potenciálu lokality či regionu. Hospodaření se ztrátou tedy není důvodem k omezení infrastrukturních služeb, ale je důvodem k hodnocení efektivnosti infrastrukturních aktivit.

Vyrovnané hospodaření vzniká při stejné výši nákladů a výnosů, kdy zisk či ztráta jsou rovny nule. Je vhodné rozlišovat případ, kdy vyrovnané hospodaření nastane v určitém období shodou okolností (aniž by bylo předem plánováno) od případu, kdy vyrovnané hospodaření je záměrem. Toto je velmi častý případ při řízení některých infrastrukturních

¹⁵ REKTOŘÍK, Jaroslav a Jaroslav HLAVÁČ. *Ekonomika a řízení odvětví technické infrastruktury: teoretická část, odvětvová část*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2012, 209 s. ISBN 978-80-86929-79-8. s.58-59

služeb (např. vodárny). Jde vesměs o případy provozování technických infrastrukturních služeb přímo veřejnou správou (zpravidla místní samosprávou). Řídící subjekt (zpravidla obec) tak deklaruje, že předmětnou aktivitu pojímá jako neziskovou (i když by nečinilo potíže zisku dosáhnout). Jde přitom jednak o dosažení relativně přijatelné ceny (v níž není zisk zakalkulován), jednak o politický aspekt a v neposlední řadě o speciální marketingovou techniku, kterou lze efektivně zhodnotit v práci s veřejností.

2.2.7.1 Náklady

Jako u většiny ekonomických subjektů jsou v případě vlastníků, provozovatelů a uživatelů infrastrukturních služeb technického charakteru náklady rozhodujícím ekonomickým vstupem do systému.

V řadě případů (u neadresných služeb produkujících většinou veřejné statky) jsou v podstatě jediným kvantifikovatelným ekonomickým parametrem. Převážná část služeb technické infrastruktury se vyznačuje dlouhým reprodukčním cyklem. Vyplývá to ze struktury hmotného investičního majetku, kde převažují stavební objekty a technické sítě nad strojními a technologickými položkami.

Z „prostorové náročnosti“ oborů a odvětví technické infrastruktury a častého vysokého podílu liniových staveb značných délek vyplývá i velký podíl nákladů spojených s obnovou a údržbou sítí.

Náklady se definují jako peněžní částky účelně vynaložené na získání výnosů. Tato definice platí v plném rozsahu u průmyslového podniku. *U služeb technické infrastruktury v řadě případů je výnos pouze podpůrným (i když důležitým) faktorem.* Jak již bylo uvedeno, není samotná ztráta důvodem pro zrušení provozu infrastrukturní služby. *Proto lze náklady lépe definovat jako peněžní částky účelně vynaložené pro dosažení užitku, který je posláním konkrétní infrastrukturní činnosti*¹⁶.

2.2.7.2 Výnosy (příjmy)

Výnosy tvoří, zcela logicky, protějšek nákladů. Obecně jsou definovány jako peněžní částky získané za určité účetní období (bez ohledu na to, zda došlo k jejich úhradě, tím se výnosy liší od příjmů). *Hlavní součástí výnosů jsou tržby za poskytnuté produkty nebo služby.* Kromě těchto provozních výnosů přicházejí v úvahu i finanční (neprovozní) výnosy

¹⁶ REKTOŘÍK, Jaroslav a Jaroslav HLAVÁČ. *Ekonomika a řízení odvětví technické infrastruktury: teoretická část, odvětvová část*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2012, 209 s. ISBN 978-80-86929-79-8. s.59

z jiných než provozních činností, příp. z finančních investic a dále mimořádné výnosy (např. z prodeje či pronájmu majetku).

U některých oborů technické infrastruktury hrají důležitou (někdy i rozhodující) roli na příjmové straně hospodaření různé formy ekonomické podpory. Mohou to být dotace, a to dotace k nákladům (tj. úhrada části nákladů z externích zdrojů) nebo dotace k ceně, resp. intervence do ceny produktu nebo služby (neboli pokrytí části tržeb z externích zdrojů). Externím zdrojem může být rozpočet obce, regionu, státu, odvětví apod. Kromě toho přichází v úvahu subvence, tj. podpora řešení konkrétního problému (nebo skupiny problémů). Zdrojem subvence (dotace) mohou být opět rozpočty, ale častěji různé fondy k tomu účelu zřízené (fond životního prostředí, různé nadační fondy, nadnárodní programy realizované z úrovně EU apod.).

Zatímco dotace v uvedeném smyslu jsou věci stanovených pravidel dotační politiky, případně i rozhodnutí kompetentních orgánů a mají zpravidla charakter opakované (nebo po určitou dobu trvající) podpory, jsou subvence záležitostí zpravidla jednorázovou, jednoúčelovou a obvykle se poskytují na základě finančního projektu nebo podobného analytického materiálu. V praxi se však pojem dotace používá i pro jednorázové podpory, zejména investic do infrastrukturního majetku. Svým charakterem by bylo možno jak dotace, tak i subvence zahrnout do kategorie mimořádných výnosů¹⁷.

2.2.8 Financování provozu a rozvoje technické infrastruktury

Technická infrastruktura zahrnuje odvětví a obory, jak již bylo uvedeno, *kteřé mají dlouhý reprodukční cyklus a vysoký podíl fixních nákladů*. Tyto vlastnosti vyplývají z jejího účelu a technických prostředků, které se pro plnění účelu používají. Tím je i do značné míry dáno, z jakých zdrojů a způsobů financování provozu a rozvoje je možné při zajišťování funkčnosti těchto systémů vycházet. Postupným vývojem se vytvořily zásady financování, které jsou v dostupné míře zpravidla respektovány:

- provozní náklady je třeba pokud možno pokrývat tržbami (tento zdroj financování je prioritní),
- není-li to možné, stává se zdrojem financování rozpočet toho subjektu veřejné správy, který má za fungování oboru zákonnou odpovědnost,

¹⁷ REKTOŘÍK, Jaroslav a Jaroslav HLAVÁČ. *Ekonomika a řízení odvětví technické infrastruktury: teoretická část, odvětvová část*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2012, 209 s. ISBN 978-80-86929-79-8. s.67

- rozpočtové zdroje mohou pokrývat provozní náklady buď v plném rozsahu, nebo podpůrně formou dotace nákladů nebo intervencí ceny,
- financování rozvoje přímo z výnosů není v oblasti technické infrastruktury obvyklé, i když se výjimečně vyskytuje. Běžnější je buď postupné vytváření rozvojového fondu, nebo práce s úvěrem. (Velmi časté je financování rozvoje z rozpočtových zdrojů veřejné správy: státu včetně státních fondů, krajů a obcí a také z nadnárodních programů).

Řízení alokace zdrojů na rozvoj odvětví a oborů technické infrastruktury z úrovně státu je realizováno tím ministerstvem, které za rozvoj a legislativu daného odvětví odpovídá.

2.3 Vodní hospodářství

Vodní hospodářství je národohospodářským odvětvím, které se dělí na dva obory, a to obor vodních toků a obor vodovodů a kanalizací.

Obor vodních toků se zabývá správou, provozem a rozvojem hydrografické sítě, tj. sítě vodních toků včetně jejich úprav, dále pak objektů a útvarů na nich, zejména přehrad, jezů, vodních nádrží, stupňů a jiných vodních staveb souvisejících s využíváním povrchových vod, regulací jejich odtoku a ochrany před povodněmi. Patří sem také vytváření příznivých podmínek pro obecné užívání vod, (např. vodní rekreaci, sportovní rybářství), pro vodní dopravu a pro krajinotvorné využívání vod. Tradičně je v našich podmínkách s tímto oborem spjata i problematika generelního vodohospodářského plánování, hydrologických bilancí a péče o jakost povrchových vod. Významným úkolem oboru vodních toků je vytváření podmínek pro odběry povrchové vody k využívání ve vodárenství, v průmyslu i v zemědělství. Někdy se též označuje jako vodní hospodářství krajiny.

Obor vodovodů a kanalizací se zabývá zásobováním pitnou vodou a odváděním a čištěním odpadních vod. Slouží jak obyvatelstvu (domácnostem), tak i ostatním uživatelům, ať již průmyslu, tak i službám všeho druhu. Významně se tak podílí na zajištění hygienicky nezávadného prostředí a zdravých životních podmínek (tradičně je tento obor nazýván zdravotním inženýrstvím nebo zdravotně vodohospodářským inženýrstvím). Patří sem budování a provozování vodních zdrojů, úpraven vody, vodovodních distribučních sítí,

kanalizačních sítí a čistíren odpadních vod. Obor je tradičně spjat s životem v urbanizovaném prostředí, proto je někdy též označován jako vodní hospodářství obcí¹⁸.

2.3.1 Státní správa ve vodním hospodářství

Centrální úroveň státní správy na úseku vodního hospodářství je založena na modelu tzv. sdílených kompetencí mezi pěti ministerstvy. Působnost *Ministerstva zemědělství* jako ústředního vodoprávního úřadu, je vodním zákonem stanovena jako zbytková a to pro všechny oblasti státní správy, u kterých není působnost ústředního vodoprávního úřadu taxativně stanovena pro *Ministerstvo životního prostředí* (např. ochrana množství a jakosti vod, zjišťování a hodnocení stavu vod, zneškodňování havárií, plnění úkolů ze vztahu k EU v oblasti ochrany vod apod.), dále pro *Ministerstvo zdravotnictví* (ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí stanovení využívání povrchových vod ke koupání), *Ministerstvo dopravy* (užívání povrchových vod k plavbě) nebo *Ministerstvo obrany* (působnosti ve věcech, v nichž je založena působnost újezdních úřadů na území vojenských újezdů).

V rámci Ministerstva zemědělství je zřízen úsek vodního hospodářství, který je řízen náměstkem ministra, jemuž podléhá sekce vodního hospodářství vedená vrchním ředitelem. Sekce vodního hospodářství je dále členěna dle věcného zaměření do 4 odborů: odboru státní správy ve vodním hospodářství a správy povodí, odboru vodohospodářské politiky, odboru vodovodů a kanalizací a odboru programového financování ve vodním hospodářství¹⁹.

Činnost společností zajišťujících provoz vodovodů a kanalizací se v ČR řídí zejména následujícími normami:

- *zákonem č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu (ZVaK)*, který upravuje některé vztahy vznikající při rozvoji, výstavbě a provozu vodovodů a kanalizací sloužících veřejné potřebě a přípojek na ně, jakož i působnost orgánů územních samosprávných celků a správních úřadů na tomto úseku,
- *hygienickými požadavky na zdravotní nezávadnost a kvalitu pitné vody* (pro které používá zákon pojem „jakost pitné vody“) a které jsou upraveny hygienickými limity

¹⁸ Principy a pravidla územního plánování: Vodní hospodářství. *Ústav územního rozvoje* [online]. 2001-2012, 23.3.2011 [cit. 2012-11-13]. Dostupné z: <http://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/internetove-prezentace/principy-a-pravidla-uzemniho-planovani/kapitolaC-2012/C9-Vodstvo-082012-upraveno-16102012.pdf>

¹⁹ Státní správa ve vodním hospodářství. *EAGRI* [online]. 2009-2011 [cit. 2012-11-14]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/voda/statni-sprava-ve-vh>.

obsahu mikrobiologických, biologických, fyzikálních, chemických a organoleptických ukazatelů jakosti, tj. vyhláškou č. 252/2004 Sb. nebo jsou povoleny nebo určeny podle zákona o ochraně veřejného zdraví příslušným hygienickým orgánem²⁰,

- *zákonem č. 254/2001 Sb.* (vodní zákon), jehož účelem je chránit povrchové a podzemní vody, stanovit podmínky pro hospodárné využívání vodních zdrojů a pro zachování i zlepšení jakosti povrchových a podzemních vod,
- *nařízením vlády č. 61/2003 Sb.*, o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech.

2.3.2 Vývoj po roce 1993

Do roku 1993 existovalo v ČR celkem 11 státních podniků (9 krajských a 2 pražské), které provozovaly vodovody a kanalizace a měly na starosti obnovu a rozvoj vodárenské infrastruktury. Vláda svým usnesením vlády č. 222 z roku 1991, k zásadám reformy a transformačních procesů systémů zásobování pitnou vodou, odkanalizování a čištění odpadních vod, započala proces přípravy privatizace těchto státních podniků. V tomtéž roce byl připraven a schválen zákon č. 92/1991 Sb., o převodu majetku státu na jiné osoby. V návaznosti na uvedené usnesení vlády a na schválený zákon vypracovalo Ministerstvo zemědělství ČR „Zásady pro privatizaci státních podniků oboru veřejných vodovodů a kanalizací“. Během roku 1993 stát delegoval správu vodárenského monopolu na města a obce²¹.

Privatizační projekty státních podniků byly navrženy se systémem, který zabezpečoval rozhodující *vliv obcí* na vodohospodářské společnosti (VHS). Obce měly mít trvale zajištěnu majoritní účast ve VHS. Účastnický podíl obce na majetku nové VHS, který *obec získala bezúplatně*, byl úměrný hodnotě infrastrukturního majetku, který přešel na obec dle zákona ČNR č. 172/1991 Sb. a sloužil výhradně jedné obci nebo odpovídal podílu na společném majetku, který sloužil více obcím. Nově vzniklé VHS mohly mít formu smíšenou nebo oddělenou²².

²⁰ Plnění uvedených požadavků je kontrolováno laboratorními rozbory pitné vody, jejichž zajištění v požadované četnosti a rozsahu ukládá zákon č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví provozovatelům vodovodů.

²¹ Privatizace vodárenství v České republice. In: *Transparency International: Česká republika* [Dostupné z: http://www.transparency.cz/doc/TIC_vodarenstvi_cz.pdf]

²² Oddělené VHS mají zajišťovat služby na úseku provozu, případně i rozvoje vodárenských systémů na základě kontraktů s fyzickými nebo právními osobami. Smíšené VHS, které infrastrukturu vlastní i provozují, své vztahy mají řešit zakladatelskou smlouvou, stanovami a řádnou správou obchodní společnosti dle obchodního zákoníku.

Státní správa si již v době realizace privatizačních projektů VHS uvědomovala, že s ohledem na monopolní charakter odvětví musí vytvořit fungující kontrolní mechanismy a regulační (legislativně-právní) rámec pro chování VHS z hlediska státní politiky na úseku ochrany vodních zdrojů, koncepce rozvoje vodohospodářských systémů, ochrany životního prostředí, ekonomických nástrojů i vlivu zahraničního kapitálu. Zároveň deklaroval svůj záměr, aby veřejné služby v oblasti vodárenství byly v budoucnosti realizovány prostřednictvím VHS, které trvale kontrolují a spravují samosprávy jednotlivých regionů, *omezením převoditelnosti akcií VHS a vytvořením pravomoci zlaté akcie*. Do stanov VHS byla zapracována ustanovení omezující převoditelnost akcií na jméno a práva s nimi spojená. Okolo 90% akcií všech VHS tak vlastnila města a obce a tento podíl byl převoditelný pouze se souhlasem valné hromady, navíc pouze mezi stávajícími akcionáři, vlastníky akcií na jméno. Akcie na jméno získávaly města a obce při vzniku společnosti, ale i následně při nepeněžitých vkladech infrastruktury do VHS a následném úpisu akcií.

Z 11 velkých státních podniků tak vzniklo cca 40 okresních VHS, které převážně vlastnily infrastrukturu a současně zajišťovaly zásobování vodou pro více než 90% obyvatel ČR a zbylých 10% vodárenského trhu zabezpečovali drobní provozovatelé, kteří vznikli z obcí, jež se rozhodly nekládat majetek do okresních VHS, ale provozovat majetek samostatně, případně jeho správu svěřit soukromé provozní společnosti, ve které měla obec obchodní podíl nebo své zástupce v orgánech společnosti²³.

Proces transformace vlastnických práv ze státu na obce a jiné nestátní subjekty byl v roce 1997 prakticky ukončen. Od této doby byla patrná tendence ke koncentraci provozovatelské činnosti vodovodů a kanalizací do menšího počtu subjektů a nárůst podílu zahraničních společností na provozních organizacích, především ve velkých městech. Přesto, jak vyplývá z údajů zjištěných na základě vybraných údajů majetkové a provozní evidence vodovodů a kanalizací, je patrný významný nárůst počtu provozovatelů vodovodů a kanalizací. V roce 2004 bylo evidováno 1 217 provozovatelů, v roce 2006 pak 1 876 provozovatelů²⁴.

²³ Neoficiální vžitě označení pro akcie se zvláštními právy při hlasování, např. právo veta nebo více hlasů než by odpovídalo nominální hodnotě akcie. V ČR se zlaté akcie vyskytují v zákoně č. 92/1991 Sb., který dává možnost jejich úpravy ve stanovách u společností založených Fondem národního majetku nebo Pozemkovým fondem ČR. Jedině tyto fondy mohly vykonávat práva spojená se zlatou akcií, v případě jejího převodu na jinou osobu práva zanikají.

²⁴ VAKINFO [online] [cit. 2012-11-18]. Dostupné z: <http://www.vakinfo.cz/>

Tabulka č. 2.1 Počet vlastníků a provozovatelů VaK

Rok	2007	2008	2009	2010	2011
Vlastníci	4453	4554	4828	5139	5521
Provozovatelé	2071	2079	2130	2222	2334
Celkem	6524	6633	6958	7361	7855

Zdroj: MZe *VODOVODY A KANALIZACE ČR 2011*, str.12, vlastní zpracování

V současnosti v ČR působí přes 5500 vlastníků vodárenské infrastruktury a 2300 provozovatelů (viz tabulka č. 2.1 nebo graf č. 2.1). Jedná se především o malé provozovatele, převážně obce, které si provoz vodovodů a kanalizací zajišťují ve vlastní režii.

2.3.3 Základní modely provozování vodohospodářské infrastruktury

Na optimální podobu řídicí struktury a její organizace podstatný vliv *majetkové vztahy*. Jde zejména o to, zda je majetek potřebný k zajišťování infrastrukturních služeb rozdělen na infrastrukturní a provozní, zda obě tyto kategorie majetku jsou vlastnický odděleny nebo zda jsou spravovány jednotně. Velmi významný vliv na formu řízení a organizaci fungování technické infrastruktury má *tradice a dosavadní vývoj* v té které zemi nebo lokalitě. V neposlední řadě je řízení technické infrastruktury do značné míry *i věcí politickou* na úrovni obce, regionu, státu případně i v rámci EU. O strategickém významu např. dopravní či energetické sítě jistě není třeba pochybovat²⁵.

V ČR jsou používány následující základní modely provozování vodovodů a kanalizací, podle vazby na vlastnictví infrastruktury:

- oddílný model provozování,
- model samostatného provozování (municipalita provozuje sama),
- vlastnický model provozování,
- smíšený model provozování.

Oddílný model provozování

Oddílný provozní model je definován jako spolupráce mezi vlastníkem a provozovatelem, tj. zpravidla mezi veřejnoprávním vlastníkem (většinou obcí) a soukromoprávním subjektem, na základě uzavřené smlouvy o provozování a pronájmu

²⁵REKTOŘÍK, Jaroslav a Jaroslav HLAVÁČ. *Ekonomika a řízení odvětví technické infrastruktury: teoretická část, odvětvová část*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2012, 209 s. ISBN 978-80-86929-79-8. s.78

vodovodu nebo kanalizace. Provozní společnosti by měly mít vlastní pracovní síly, vlastní technická zařízení nezbytná pro zajištění provozu, nezbytná oprávnění, odborné znalosti a zkušenosti s provozováním vodohospodářské infrastruktury. V případě oddílného modelu provozování provozovatel užívá a provozuje vodovod nebo kanalizaci a poskytuje vodohospodářské služby s tím spojené, které by jinak poskytoval vlastník. Provozovatel přebírá některá rizika, která podle Zákona o vodovodech a kanalizacích nese primárně vlastník s tím, že pokud se riziko materializuje, nese provozovatel i jeho důsledky (včetně těch finančních). Provozovatel hradí vlastníkově vodohospodářské infrastruktury nájemné za její užívání. Vlastník na druhé straně namísto přímé úhrady za poskytování těchto služeb umožní provozovateli brát užítky od koncových uživatelů těchto služeb (odběratelů), tj. vodné a stočné (koncesní způsob provozování). V rámci oddílného modelu je možný i takový způsob, kdy vodné a stočné vybírá vlastník a tento platí provozovateli za služby. Lze ho ještě rozdělit na koncese a sérii oddělených veřejných zakázek.

Tento model v ČR převažuje, oddílný systém pokrývá 67 % českého trhu. Příkladem tohoto modelu jsou Pražské vodovody a kanalizace, a. s. (Veolia Voda Česká republika, a. s.) nebo Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava, a. s. (Aqualia gestione integral del agua).

Model samostatného provozování

Obec si svou vodohospodářskou infrastrukturu provozuje sama, vlastním jménem a na vlastní odpovědnost, případně některé činnosti nebo odborný dozor na základě smlouvy (označované např. jako „servisní“) zajišťují externí organizace (dodavatelé), přičemž odpovědnost za provozování a také výběr vodného a stočného zůstává na příslušné obci (vlastníkovi). Externí servisní organizace v tomto modelu není provozovatelem infrastruktury ve smyslu Zákona o vodovodech a kanalizacích a není oprávněna vybírat vodné a stočné.

K tomuto modelu provozování patří i případ, kdy obec (případně více obcí) jako vlastník infrastruktury založí specializovanou společnost, která je pověřena výkonem „vlastníka“ a plní zejména jeho úkoly podle §8 zákona o vodovodech a kanalizacích.

Vlastnický model provozování

Organizace odpovědná za provozování byla zřízena a je 100% vlastněna jedním vlastníkem či vlastníky dotčené vodohospodářské infrastruktury a provozuje ji na základě smlouvy nebo jiného místně platného pověření (dohody, vyhlášky, směrnice apod.).

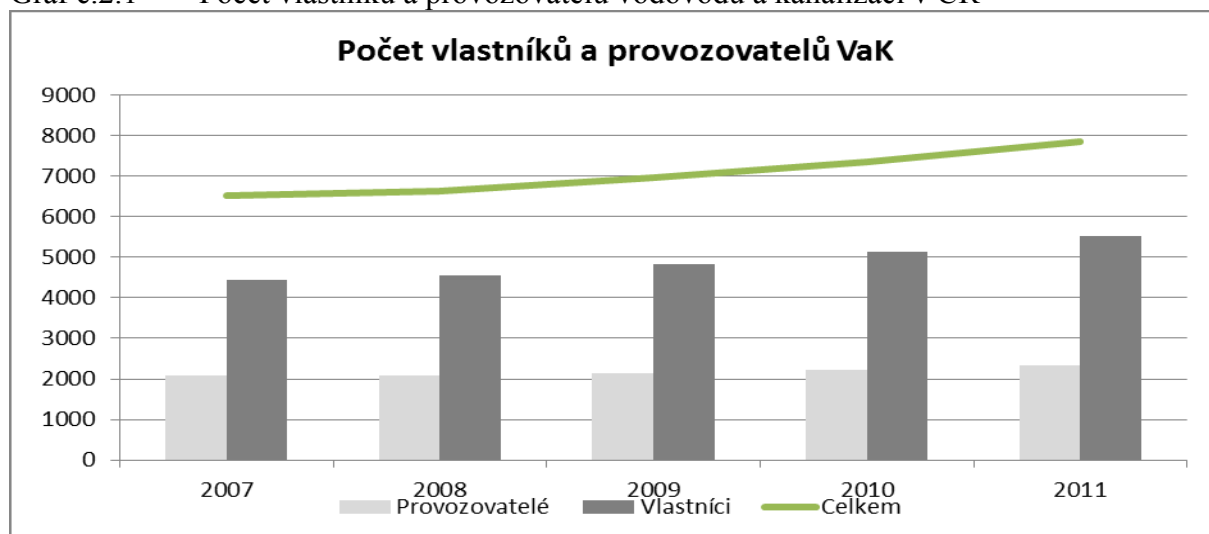
Provozovatel je tedy 100% vlastněn a zároveň ovládán vlastníkem či více vlastníky vodohospodářské infrastruktury. Příkladem tohoto modelu v ČR jsou Městské vodovody a kanalizace Jaroměř, s. r. o. nebo Městské vodovody a kanalizace Skuteč, s. r. o.

Smíšený model provozování

Smíšený model představuje situace, kdy provozovatel a vlastník vodohospodářské infrastruktury je jedna a táž právnická osoba odlišná od obce (na rozdíl od modelu samostatného provozování). V ČR je obvyklý tzv. smíšený model provozování s participací soukromého kapitálu. V těchto případech se např. obec a soukromí akcionáři kapitálově podílí na subjektu, který je vlastníkem a zároveň provozovatelem vodohospodářské infrastruktury (v ČR zpravidla ve formě akciové společnosti).

V ČR je tento model, po modelu oddílném, druhým nejrozšířenějším. Příkladem tohoto modelu jsou společnosti Vodovody a kanalizace Kroměříž, a. s., Vodovody a kanalizace Přerov, a. s., Vodovody a kanalizace Vyškov, a. s.

Graf č.2.1 Počet vlastníků a provozovatelů vodovodů a kanalizací v ČR

Zdroj: MZe *VODOVODY A KANALIZACE ČR 2011*, vlastní zpracování

2.3.4 Směrnice Rady 91/271/EHS

Směrnice Rady 91/271/EHS z května 1991 o čištění městských odpadních vod se týká odvádění, čištění a vypouštění městských odpadních vod a čištění a vypouštění odpadních vod z určitých průmyslových odvětví. Cílem této směrnice je ochrana životního prostředí před nepříznivými účinky vypouštění odpadních vod.

Česká republika vyjednala v rámci Smlouvy o přistoupení do Evropských společenství pro implementaci Směrnice dvě přechodná období - 31. 12. 2006 a 31. 10. 2010. *Povinnosti, ke kterým se ČR zavázala, jsou vymezeny zejména články 3 a 4.*

Článek 3 ukládá členským státům zajistit, aby aglomerace s počtem ekvivalentních obyvatel vyšším než 10 000 EO²⁶, jejichž městské odpadní vody jsou vypouštěny do recipientů považovaných podle článku 5 za „citlivé oblasti“, byly vybaveny stokovými soustavami“.

Článek 4 ukládá členským státům zajistit, aby městské odpadní vody odváděné stokovými soustavami byly před vypuštěním podrobeny sekundárnímu čištění nebo jinému rovnocennému čištění.

V praxi to znamená, že pro naplnění závazků ČR vůči Evropským Společenstvím musí být na území ČR zajištěno, aby:

- všechny aglomerace s populačním ekvivalentem vyšším než 2000 EO byly vybaveny stokovými soustavami pro městské odpadní vody,
- městské odpadní vody odváděné stokovými soustavami v aglomeracích s populačním ekvivalentem vyšším než 2000 EO byly před vypouštěním podrobeny sekundárnímu nebo jinému ekvivalentnímu čištění,
- městské odpadní vody odváděné stokovými soustavami v aglomeracích s populačním ekvivalentem vyšším než 10 000 EO byly před vypouštěním čištěny podle požadavku, jímž bylo do našeho právního systému zakotveno rozhodnutí ČR z přístupových dohod k EU, že celé území ČR je vyhlášeno citlivou oblastí²⁷,
- městské odpadní vody odváděné stokovými soustavami v aglomeracích s populačním ekvivalentem menším než 2000 EO byly před vypouštěním podrobeny „přiměřenému čištění“²⁸.

2.3.5 Strategie financování splnění požadavků směrnice

Na základě vyhodnocení došlo několikrát k zpřesnění finanční náročnosti opatření, která bylo nutno na území ČR realizovat v rámci vyjednaného přechodného období pro

²⁶ Ekvivalentní obyvatel je standardní jednotka, která vyjadřuje průměrného člověka denně produkujícího 150 litrů odpadních vod a organické znečištění odpovídající 60g BSK₅.

²⁷ Citlivé oblasti jsou vodní útvary povrchových vod, a) v nichž dochází nebo v blízké budoucnosti může dojít v důsledku vysoké koncentrace živin k nežádoucímu stavu jakosti vod, b) které jsou využívány nebo se předpokládá jejich využití jako zdroje pitné vody, v níž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l, nebo c) u nichž je z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem nutný vyšší stupeň čištění odpadních vod.

²⁸ „Přiměřeným čištěním“ je čištění městských odpadních vod jakýmkoli postupem a/nebo způsobem zneškodňování, který zajistí, že po jejich vypuštění vyhoví recipient jakostním cílům a příslušným ustanovením této směrnice nebo jiných směrnic Společenství.

implementaci Směrnice Rady 91/271/EHS (Směrnice). Bylo provedeno několik analýz, na základě zpracovaných a schválených Plánů rozvoje vodovodů a kanalizací na území krajů (PRVKÚK), a byla zejména z důvodu vysoké finanční náročnosti upřesněna opatření, která byla nezbytná pro naplnění požadavků Směrnice v jednotlivých aglomeracích.

Tabulka č. 2.2 Přehled specifických potřeb na implementaci Směrnice v jednotlivých krajích České republiky za období 2006 – 2010 v cenové úrovni roku 2005

Kraj ČR	Počet EO v předmětných aglomeracích	Počet aglomerací k dořešení	Náklady na dořešení aglomerací (mil. Kč)
Jihočeský	646 058	28	1 143
Jihomoravský	938 58	69	2 349
Karlovarský	318 822	22	1 085
Královéhradecký	473 216	35	1 136
Liberecký	365 703	23	1 347
Moravskoslezský	1 367 892	68	7 587
Olomoucký	398 501	34	2 148
Pardubický	403 324	30	1 003
Plzeňský	676 114	33	2 392
Praha	1 632 010	16	17 932
Středočeský	929 683	74	4 205
Ústecký	556 907	28	942
Vysočina	267 883	25	1 242
Zlínský	636 427	46	1 812
Celkem	9 611 120	531	46 323

Zdroj: <http://www.strukturalni-fondy.cz>, vlastní zpracování

Následně v roce 2005 ve spolupráci s investory, krajskými úřady, vodoprávními úřady, vlastníky a provozovateli infrastrukturního majetku vodovodů a kanalizací došlo k zpřesnění uvedenému v tabulce č. 2.2 (částky jsou uvedeny bez započítání inflace). Vládou ČR tak byla v červenci 2005 schválena Aktualizaci strategie financování implementace směrnice Rady č. 91/271/EHS. Její součástí bylo i vyhodnocení zpracovaných a schválených PRVKÚK ve vztahu ke Směrnici, a aktualizované původní předpoklady o rozsahu a finanční náročnosti opatření, které je nezbytné realizovat na území ČR v rámci implementace Směrnice. Toto vyhodnocení představovalo analyzovat tisíce stran zpracovaných a schválených PRVKÚK

a ověření navržených opatření v jednotlivých aglomeracích ve vztahu k požadavkům Směrnice.

Tabulka č.2.3 Přehled potřebných nákladů a zajištěných zdrojů k naplnění požadavků na čištění městských odpadních vod (vztaheno k roku 2010)

AGLOMERACE	Počet aglomerací	Náklady (mil. Kč)
Aglomerace, ve kterých se předpokládá zahájení realizace opatření v roce 2010	146	24 408*
Aglomerace, ve kterých se nepředpokládá zahájení realizace opatření do konce roku 2010, a ve kterých je investorská příprava dostatečná ¹⁾	35	4 133
Aglomerace, které nemají vyřešeno financování a nepředpokládá se zahájení realizace opatření do roku 2010, a ve kterých není investorská příprava dostatečná ²⁾	11	997
Aglomerace, ve kterých není realizace opatření zahájena	192	29538
Aglomerace, které mají zajištěno financování a realizace opatření již probíhá	61	4564
CELKEM	253	34102

Zdroj: http://eagri.cz/public/web/file/71964/Aktualizace_strategie_2010.pdf, vlastní zpracování

* včetně nákladů na ÚČOV Praha ve výši 10,8 mld. Kč

¹⁾ na akci je vydáno Územní rozhodnutí

²⁾ na akci není vydáno Územní rozhodnutí a není požádáno o dotaci

V srpnu 2010 byla Vládou ČR schválena další Aktualizace strategie financování požadavků na čištění městských odpadních vod. Na základě vyhodnocení dalšího dotazníkového šetření vyplynulo, že kompletní realizace všech akcí není reálná do konce roku 2010. Vláda rozhodla, že bude tedy nutné zajistit odpovídající financování s využitím znalostí o finančních alokacích a možnostech Operačního programu Životní prostředí (OP ŽP) do konce roku 2013, tak i národních zdrojů a zdrojů investorů, zvláště v těch případech, kdy není možné podpořit projekty z prostředků OP ŽP. Na základě tohoto šetření došlo i ke zpřesnění finanční náročnosti opatření, která je nutno na území ČR realizovat pro naplnění požadavků na čištění městských odpadních vod. V tabulce č. 2.3 je uveden aktuální stav (roku 2010), zejména z pohledu stavebního řízení a zajištění financí, počet aglomerací a finanční náročnost opatření vztahená k cenové úrovni roku 2010.

Z obou tabulek č. 2.2 a 2.3, a potvrdily to i závěry „Aktualizace strategie financování požadavků na čištění městských odpadních vod“ vyplývá, že kompletní realizace všech akcí

není reálná do konce roku 2010 a že obě obsahují chybu, když předpokládaly rekonstrukce ÚČOV Praha v roce 2010 a pokud by došlo ke zpřesnění i v roce 2012, pak by nesporně byl počet nedořešených aglomerací vyšší jak 11 a částka 997 mil. Kč by nestačila k zajištění splnění požadavků Směrnice Rady 91/271/EHS, byť se nejedná o aglomerace, ve kterých již existuje určitý stupeň likvidace odpadních vod, tzn. nejedná se o aglomerace, které živelně vypouští všechny produkované odpadní vody do životního prostředí. Praha je jedním z těchto případů.

Uvedeným usnesením ze srpna 2010 uložila vláda ministrům životního prostředí a zemědělství zajistit urychlení realizace akcí u aglomerací uvedených v příloze č. 1 a 2 tohoto usnesení v souladu s pravidly Operačního programu Životní prostředí a v rámci Programu č. 129 180 Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací II.

2.3.6 Plán financování obnovy vodovodů a kanalizací

Pro zajištění obnovy infrastrukturního majetku vodovodů a kanalizací byla novelou zákona č. 274/2001 Sb. (ustanovení § 8 odst. 11) zákonem č. 76/2006 Sb. uložena vlastníkům vodovodů nebo kanalizací *povinnost zpracovat a realizovat plán financování obnovy vodovodů nebo kanalizací*, a to na dobu nejméně 10 kalendářních let. V souladu s tím měli být plány financování obnovy vodovodů a kanalizací zpracovány nejpozději do 31. prosince 2008²⁹. Rozsah plánu je vymezen přílohou č. 18 vyhlášky č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon o vodovodech a kanalizacích. Dále je prováděcí vyhláškou stanovena povinnost aktualizace plánu nejpozději po 5ti letech od jeho zpracování (ustanovení § 13 odst. 2 vyhlášky).

Povinnost zpracování plánu obnovy vodovodů a kanalizací má přispět k naplnění cílů stanovených Rámcovou vodní směrnicí, konkrétně zajištění, aby uživatel nesl náklady na zajišťování a užívání vody odrážející její skutečnou cenu, což ve svém důsledku má za cíl zajistit samofinancovatelnost v plném rozsahu i v oboru vodovodů a kanalizací. Potřebné finanční prostředky na obnovu infrastrukturního majetku zajistí vlastníci jednak z vlastních zdrojů (příjem z vodného a stočného), jednak mají stále možnost využít státní podpory a fondů EU.

²⁹ Pokud vlastník nezpracuje plán financování obnovy vodovodů a kanalizací nebo jej nebude realizovat, dopouští se tak přestupku nebo správního deliktu (ustanovení § 32 a § 33 zákona o vodovodech a kanalizacích) a může mu být uložena pokuta až do výše 1 miliónu korun.

2.3.7 Plánování v oblasti rozvoje vodovodů a kanalizací

Oblast rozvoje vodovodů a kanalizací představuje ve vazbě mezi vodním hospodářstvím a územním plánováním zásadní problematiku související s rozvojem sídel. *Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území ČR* (PRVKÚ ČR) je strategickým dokumentem státní politiky v oboru VaK a představuje dlouhodobou koncepci rozvoje oboru s výhledem do roku 2015.

PRVKÚ ČR je založen na sloučení informací ze 14 zpracovaných, projednaných a zastupitelstvy jednotlivých krajů schválených Plánů rozvoje vodovodů a kanalizací území krajů (PRVKÚK). Obsahují koncepcce řešení zásobování pitnou vodou, včetně vymezení zdrojů povrchových a podzemních vod, uvažovaných pro účely na úpravy na pitnou vodu a koncepci odkanalizování a čištění odpadních vod v daném územním celku. PRVKÚK obsahují identifikační, demografické a bilanční údaje, technická a ekonomická řešení pro 17 166 obcí a místních částí obcí České republiky. Podkladem pro zpracování PRVKÚK je územně plánovací dokumentace a příslušný plán oblasti povodí. A zase naopak plán rozvoje VaK je podkladem pro zpracování územně plánovací dokumentace a plánu oblasti povodí³⁰.

PRVKÚK Olomouckého kraje byl aktualizován v roce 2006 a vychází z metodického pokynu Ministerstva zemědělství pro zpracování plánu rozvoje vodovodů a kanalizací kraje Č.J.:10534 / 2002 – 6000. Jsou v něm zhodnoceny stávající stavy vodovodů a kanalizací na území Olomouckého kraje, zpracovány návrhy rozvoje s ekonomickým zhodnocením a harmonogramem postupu. Zpracovaný materiál usnadní rozhodování MZe ČR, krajských orgánů, odborů jednotlivých pověřených obcí, místních i obecních úřadů i provozovatelů.

2.4 Cena

Pohled spotřebitelů a provozovatelů na stanovení cen vodného a stočného je poměrně rozdílný a to platí i o cílech, ke kterým by cena měla směřovat. Zatímco spotřebitelé požadují vysokou kvalitu za přijatelnou a relativně neměnnou cenu, provozovatelé upřednostňují pokrytí svých nákladů a dosahování stabilních výnosů. Nejde samozřejmě vyloučit, že sledované cíle jednotlivých zainteresovaných stran (veřejný regulátor, poskytovatel vodohospodářských služeb, spotřebitel) se mohou shodovat, ale častěji jsou ve vzájemném konfliktu.

³⁰ § 4 zákona o vodovodech a kanalizacích

Obecně lze ale najít několik aspektů, na kterých se autoři shodují, že by měly být zohledněny při konstrukci cen vody (např. Rogers et al.³¹, 2002; OECD, 1999)

- cena musí být stanovena tak, aby byla maximálně zajištěna efektivní alokace a udržitelné užívání zdroje,
- uživatelé vody napříč všemi vrstvami obyvatel by měli cenu vnímat jako spravedlivou,
- voda musí být cenově dostupná,
- cena musí zajišťovat dostatečné a stabilní příjmy vodohospodářských společností,
- proces cenotvorby musí být snadné zavést a musí být transparentní pro veřejnost,
- konstrukce ceny by měla přispět ke snižování administrativních nákladů,
- do cen by se měly promítat environmentální náklady (to souvisí s prosazováním principu plné návratnosti nákladů za vodohospodářské služby),
- cena musí rovněž reflektovat charakter dodávek – např. kvalitu vody, spolehlivost zásobování, četnost dodávek, nároky na odkanalizování, čištění apod.

2.4.1 Konstrukce ceny

Významným požadavkem poskytovatele na výši určení ceny vodného a stočného je dosažení návratnosti nákladů, které spočívají ve vyrovnání příjmů vodohospodářských společností s celkovými náklady, *kteře tvoří provozní, udržovací a kapitálové náklady, ale také náklady obětované příležitosti a externí environmentální náklady*. Pokud příjmy společností kryjí náklady provozní, na údržbu a kapitálové, mluvíme o plné návratnosti nákladů vztahujících se k poskytování vodohospodářských služeb, tj. o rozpočtové soběstačnosti.

Pokud jsou zároveň zohledněny také environmentální externality, je dosaženo tzv. *plné návratnosti nákladů využití vody, jakožto složky životního prostředí*. Je ale velmi obtížné vyčíslit tyto environmentální externality a zohlednit je v ceně. Obecně lze využít různé oceňovací techniky, např. metodu kontingentního hodnocení³², nebo hedonickou metodu³³,

³¹ Rogers, P., de Silva, R., Bhatia, R. (2002): *Water is an economic good: How to use prices to promote equity, efficiency, and sustainability*. Water Policy 4 (2002), Dostupné z http://distance.ktu.lt/kbridge/WFD/Unit2_5/resources/documents/Annex2_2.5CRogers_etal_02_Useofprices.pdf
The Price of water: trends in OECD countries. Paris, France: Organisation for Economic Co-operation and Development, c1999, 173 p. ISBN 92-641-7079-0.

³² Dotazováním je zjišťována hypotetická ochota platit za zlepšení jakosti vody, resp. ochota přijímat kompenzace za zhoršení vody.

³³ Pomocí této metody se snažíme zjistit, jaká část z rozdílu cen nemovitostí je způsobena určitým rozdílem v environmentálních vlastnostech nemovitostí a odvodit, kolik jsou lidé ochotni zaplatit za zlepšení environmentální vlastnosti. Slovo „hedonic“ pochází z řečtiny a v překladu znamená potěšení. Lidé mají potěšení z toho, že žijí v pěkném prostředí a při výběru domu nebo bytu se rozhodují i na základě hodnot životního prostředí.

založené na změnách hodnot majetku v důsledku zhoršení kvality životního prostředí. V praxi prozatím, alespoň tuzemské, jde spíš o teoretickou možnost.

Existují různé klasifikace konstrukce cen vodného a stočného, jakož i jejich hodnocení podle jednotlivých kritérií. Jednou z používaných je ta, která vysvětluje konstrukci cen pomocí funkce $B=a \cdot X+b$ ³⁴ kde:

- „B“ vyjadřuje celkovou cenu za vodu,
- „X“ je množství spotřebované vody v m³,
- „a“ je cena za jednotku vody – jedná se buď o konstantu (stejnou částku pro každou úroveň spotřeby) nebo se její výše liší podle jednotlivých bloků,
- „b“ představuje fixní část ceny.

Z tohoto vzorce lze odvodit následně tři typy cen vodného a stočného:

- pokud se „a“ rovná 0, pak celková cena vůbec nezávisí na objemu spotřebované vody a platí se pouze jednotná paušální částka,
- pokud se „b“ rovná 0, výsledná cena se odvíjí pouze od množství odebrané vody³⁵,
- pokud „a“ i „b“ jsou kladná čísla, jedná se o dvousložkovou cenu. První složka se mění v závislosti na spotřebovaném množství vody. Cena za jednotku by měla odrážet mezní náklady na poskytování služby. Druhá část ceny je fixní.

2.4.2 Vodné a stočné

Vodné je poplatek za odběr vody z veřejné vodovodní sítě. Jedná se o úhradu za odebranou užitkovou nebo pitnou vodu a za služby spojené s dodáním vody. Při vyměření částky vodného se vychází z údajů o spotřebovaném množství vody³⁶. Stočné je poplatek za odvedení použité vody do kanalizace a její čištění.

Vodné a stočné má formu:

__jednosložkovou – je součinem ceny podle cenových předpisů a množství odebrané vody nebo vypouštěných odpadních vod a srážkových vod,

__dvousložkovou – obsahuje složku, která je součinem ceny podle cenových předpisů a množství odebrané vody nebo vypouštěných odpadních vod a srážkových vod a pevnou

³⁴ Montginoul, M. (2007): Analysing the Diversity of Water Pricing Structures: The Case of France. Water Resour Manage (2007) 21, p. 861 – 871.

³⁵ V České republice tomuto odpovídá jednosložková cena.

³⁶ Cený energie. Voda. [on-line]. 2012. [cit. 13.04.2012]. Dostupné z: <http://www.cenyenergie.cz/vodne.dic>

složku, která je stanovena v závislosti na kapacitě vodoměru, profilu přípojky nebo ročního množství odebrané vody.

Provozovatelé, kteří v roce 2008 uplatňovali dvousložkovou formu ceny pro vodné a stočné, se na celkovém počtu subjektů podíleli 2,87 %³⁷ a například v oblasti Povodí Moravy to byly pouze dvě společnosti, a to Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s., a RUSAVAK, s. r. o.³⁸.

2.4.3 Cenová regulace

Od roku 1994 nejsou ceny pro vodné a stočné dotovány ze státního rozpočtu. V ČR je cena upravena zákonem č. 526/1990 Sb., o cenách, a vyhláškou č. 580/1990 Sb., kterou se provádí zákon o cenách. Cena tak může být cenovým orgánem usměrněna pouze v případech přesně vymezených ustanovením § 1, odst. 6 zákona č. 526/1990 Sb.

Jedním z případů je ohrožení trhu účinky omezení hospodářské soutěže. S ohledem na to, že vodovody i kanalizace patří do odvětví s přirozeným monopolem, jsou voda pitná a voda odvedená kanalizací zařazeny do seznamu zboží s regulovanými cenami. Tento seznam vydává pro každý rok podle zákona o cenách Ministerstvo financí rozhodnutím (výměrem), který se zveřejňuje v Cenovém věstníku. Konkrétně:

- pro roky 2007 a 2008 výměr MF č.01/2007 (Cenový věstník částka 15 ze dne 14. prosince 2006),
- pro rok 2009 byl vydán výměr Ministerstva financí č. 01/2009 (Cenový věstník částka 14 ze dne 12. prosince 2008). V roce 2009 byla cenotvorba upravena zákonem č. 403/2009 Sb., kterým se měnil zákon č. 526/1990 Sb., o cenách a zákon č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen a vyhláškou č. 450/2009 Sb., kterou se prováděl zákon o cenách (s účinností od 21. prosince 2009),
- pro rok 2010 byl vydán výměr Ministerstva financí č. 01/2010 (Cenový věstník částka 13 ze dne 11. prosince 2009),
- pro rok 2011 výměr Ministerstva financí č. 05/2010 (Cenový věstník částka 13 ze dne 26. listopadu 2010).

³⁷ Regulace cenotvorby v oboru vodovodů a kanalizací z pohledu hlavních provozovatelů. ROMÁŠKOVÁ, Adéla, Lenka SLAVÍKOVÁ, Lubomír PETRUŽELA a Jiřina JÍLKOVÁ. IEEP: Institut pro Ekonomickou a Ekologickou Politiku [online]. 2010 [cit. 2013-03-10]. Dostupné z: http://www.ieep.cz/download/projekty/www_sek/wp2010_1.pdf; str. 5-12

³⁸ Plán oblasti povodí Moravy. *Povodí Moravy* [online]. 2009 [cit. 2013-02-04]. Dostupné z: <http://www.pmo.cz/pop/2009/Morava/End/0-uvod/0-uvod.html>

Předmětem věcného usměrňování cen podle výměru Ministerstva financí jsou následující komodity:

- voda pitná dodávaná odběratelům,
- voda pitná dodávaná do vodovodní sítě pro veřejnou potřebu jiné osobě, než je odběratel („voda předaná“),
- odvádění a čištění odpadních vod, z toho jen voda odvedená kanalizací nečištěná, voda odpadní čištěná.

Stanovení výše vodného a stočného upravují i opatření obecné povahy MZe č.j.: 22402/2006-16330 „Pravidla pro členění položek při výpočtu (kalkulaci) ceny pro vodné a ceny pro stočné včetně struktury jednotlivých položek“. Vlastník či provozovatel (§ 2 odst. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích) vodovodu (§ 2 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích) nebo kanalizace (§ 2 odst. 2 zákona o vodovodech a kanalizacích) postupuje při výpočtu ceny pro vodné a stočné podle cenových předpisů, způsobem a v členění položek podle Přílohy č. 1 tohoto opatření obecné povahy. Tato pravidla se poprvé použila pro výpočet (kalkulaci) cen vodného a stočného pro rok 2007.

Následující tabulka č.2.4 a graf č.2.2 ukazují vývoj cen vodného a stočného od roku 1996. Zpracován je republikový průměr publikovaný v ročence vydávané Ministerstvem zemědělství, s názvem Vodovody kanalizace 2011 Ekonomika Ceny Informace.

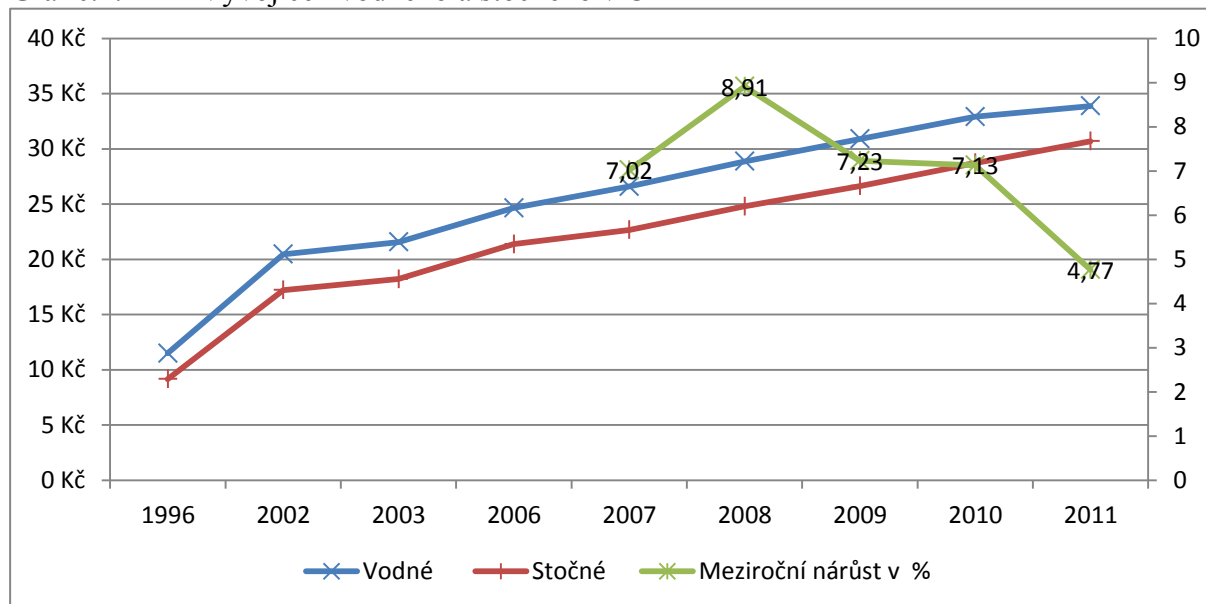
Tabulka č.2.4 Vývoj cen vodného a stočného v ČR (cena včetně DPH za m³)

Rok	Vodné	Stočné	Celkem	Meziroční nárůst v %
1996	11,50	9,17	20,67	-
2002	20,47	17,22	37,69	-
2003	21,56	18,22	39,78	-
2006	24,65	21,38	46,03	-
2007	26,59	22,67	49,26	7,02
2008	28,86	24,79	53,65	8,91
2009	30,90	26,63	57,53	7,23
2010	32,91	28,72	61,63	7,13
2011	33,88	30,69	64,57	4,77

Zdroj: MZe VODOVODY A KANALIZACE ČR 2011, vlastní zpracování

Graf č. 2.2 dokumentuje vývoj cen tak, stejně tak jako tabulka č 2.4. Graficky je však mnohem zřetelnější nepřetržitá stoupající tendence.

Graf č.2.2 Vývoj cen vodného a stočného v ČR

Zdroj: MZe VODOVODY A KANALIZACE ČR 2011, vlastní zpracování

V roce 2011 byl stav v ČR, pokud jde o vodné a stočné takový, že nejvyšší cena za vodné a stočné byla v Ústeckém kraji, oproti celorepublikovému průměru o 23% vyšší. Naopak nejnižší cena byla v kraji Vysočina, kde spotřebitelé platili v průměru 51,30 Kč za m³ bez DPH, což bylo o 12,61% méně než byl celorepublikový průměr. Nejnižší cenu pro vodné měli v kraji Jihomoravském (27 Kč za m³ bez DPH), naopak nejvyšší cena byla v kraji Ústeckém (35,70 Kč za m³ bez DPH). Cena pro stočné v kraji Vysočina ve výši 21,60 Kč za m³ bez DPH byla nejnižší v ČR, nejvyšší naopak byla v kraji Libereckém (37,20 Kč za m³ bez DPH)

3 ANALÝZA VYBRANÝCH ORGANIZACÍ V OBORU VODOVODŮ A KANALIZACÍ

Pro diplomovou práci byla zvolena města Litovel a Šternberk, respektive společnosti zajišťující pro ně provoz VaK.

Společnosti procházely stejným vývojem při privatizaci. Svůj majetek začaly spravovat v roce 1993 a to po privatizaci podniku Vodovody a kanalizace Olomouc. Pro provoz vodovodů a kanalizací zvolily i stejný způsob provozního modelu (viz kapitola Základní modely provozování vodohospodářské infrastruktury v ČR). Je to vlastnický model provozování, kdy jak již bylo uvedeno, organizace odpovědná za provozování byla zřízena a je 100% vlastněna vlastníky dotčené vodohospodářské infrastruktury a provozuje ji na základě smlouvy. Provozovatel je tedy 100% vlastněn a zároveň ovládán vlastníky vodohospodářské infrastruktury.

Informace o obou společnostech byly získány prostřednictvím portálu Justice.cz a sbírky listin, zejména Výkazů zisků a ztrát a pomocí výročních zpráv obou společností. Výpis z obchodního rejstříku za obě společnosti je přílohou č. 1 a č. 2 této diplomové práce.

Zajímavostí je, že názvy obou společností se váží k vodohospodářskému místopisu. Jméno první společnosti je tak odvozeno od historicky datovaných pramenních vývěřů. V současnosti používané jímání vrty a studny vodního zdroje Čerlinka prochází kvarténními sedimenty řeky Moravy a zasahují do podložních devonských vápenců třesínského prahu. Stopovacími experimenty, které prováděl Vladimír Panoš, je prokázána souvislost vyvěrající vody s ponory potoka Špraněk v Javoříčsko-mladečském krasu na druhém břehu řeky Moravy.

Jméno druhé společnosti je odvozeno od řeky pramenící pod vrcholem kopce Stránský vrch ve výšce 723m.n.m. a v pohoří Nízkého Jeseníku a následně protéká obcemi v tomto pohoří, zejména Šternberkem. V Moravské Hůzovové se k ní přidá říčka Grygava a následně obě končí v Oskavě, aby všechny přibližně po 600 metrech vtekly do Moravy.

3.1 Vodohospodářská společnost ČERLINKA, s.r.o.

Sídlo:

Litovel, Cholinská č.p. 1120, PSČ 784 01, datum vzniku 19.listopadu 1992

Společníci:

město Litovel, obec Červenka, obec Mladeč, obec Pňovice, obec Žerotín, obec Strukov, město Uničov, obec Hnojice, obec Haňovice, obec Medlov.

Hlavní činnosti společnosti je provozování vodohospodářské infrastruktury tj. vodovodů, kanalizací a čistíren odpadních vod. Doplnkově poskytuje společnost i další služby v oblasti laboratorních prací, vývozu žump, čištění kanalizací, zemních a stavebních prací apod.

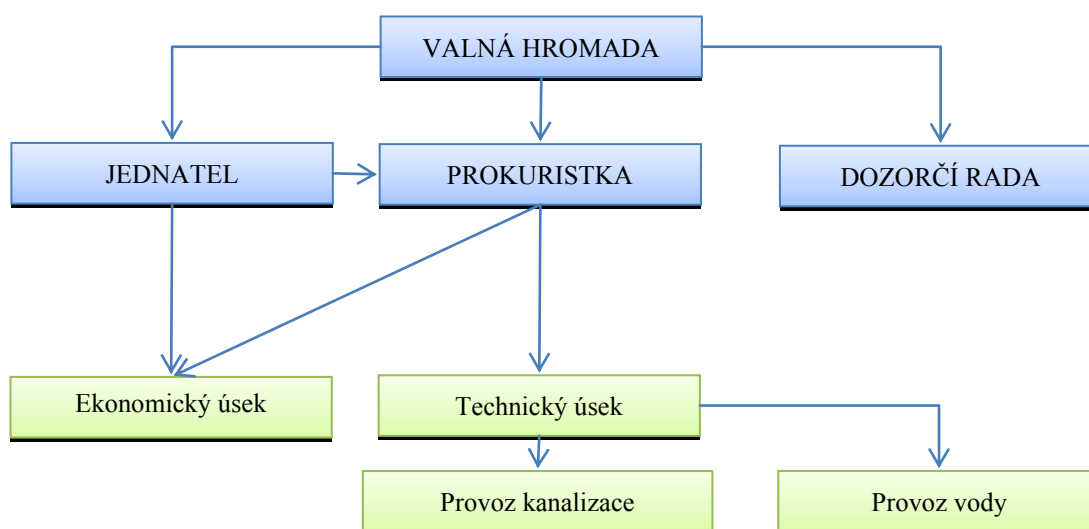
Základní kapitál: 760 000,- Kč

Společníci s podílem na základním kapitálu 20 % a více

Město Litovel 66%

3.1.1 Organizační struktura společnosti a popis provozu VaK

Organizační struktura VHS ČERLINKA

Provoz vodovodů

Vodovody ve správě společnosti byly postaveny zejména v letech 1958 – 63. V současnosti společnost provozuje dva vodovody, skupinový vodovod (SV) Litovel a vodovod Medlov. Ze SV Litovel je zásobováno pitnou vodou město Litovel a obce Nové Zámky, Víska, Nasobůrky, Chudobín, Myslechovice, Unčovice, Nová Ves, Rozvadovice, Březové. Ze SV Medlov jsou zásobovány pitnou vodou obce Medlov, Zadní Újezd, Hlivice, Holubice, Králová. Samostatně je pitná voda zajišťována a dodávána pro obce Mladeč,

Haňovice, Dětrichov, Pňovice, Strukov, Žerotín. Základní parametry vodovodní sítě VHS ČERLINKA ukazuje tabulka č. 3.1.

Tabulka č. 3.1 Základní parametry vodovodní sítě VHS ČERLINKA

Ukazatel	Měrná jednotka	2007	2008	2009	2010	2011
Počet obyvatel zásobených vodou	počet	16748	16849	16965	16158	16260
Délka vodovodní sítě	km	147	150	151	159	162
Dodávaná voda pitná	mil. m ³	0,975	1,048	1,056	1,079	1,105

Zdroj: Výroční zprávy, vlastní zpracování

Provoz kanalizací

Čištění odpadních vod je zajišťováno na 4 mechanicko – biologických čistírnách odpadních vod s celkovou kapacitou 43 930 EO. Jedná se o čistírny pro obce Litovel, Červenka, Medlov, Mladeč a Sobáčov. Základní parametry kanalizační sítě VHS ČERLINKA jsou uvedeny v tabulce č. 3.2.

Tabulka č. 3.2 Základní parametry kanalizační sítě VHS ČERLINKA

Ukazatel	Měrná jednotka	2007	2008	2009	2010	2011
Počet obyvatel napojených na kanalizaci	osoba	10792	11156	11097	11097	11662
Množství vyčištěných odpadních vod	mil.m ³	0,754	0,802	0,763	0,787	0,904
Délka stokové sítě	km	49,55	49,55	50,20	60,52	61,85
Počet čistíren odpadních vod	ks	4	4	4	4	4

Zdroj: výroční zprávy, vlastní zpracování

3.2 Vodohospodářská společnost SITKA, s. r. o.

Sídlo:

Šternberk, Vinohradská 2288/7, PSČ 785 01, datum vzniku 19. listopadu 1992

Společníci:

město Šternberk, obec Babice, obec Hlásnice, obec Lužice, obec Štěpánov, obec Mladějovice, obec Komárov, obec Řídeč.

Hlavní činností společnosti je provozování vodohospodářské infrastruktury tj. vodovodů, kanalizací a čistíren odpadních vod. Doplnkově poskytuje společnost i další služby v oblasti vývozu žump, čištění kanalizací, zemních a stavebních prací apod.

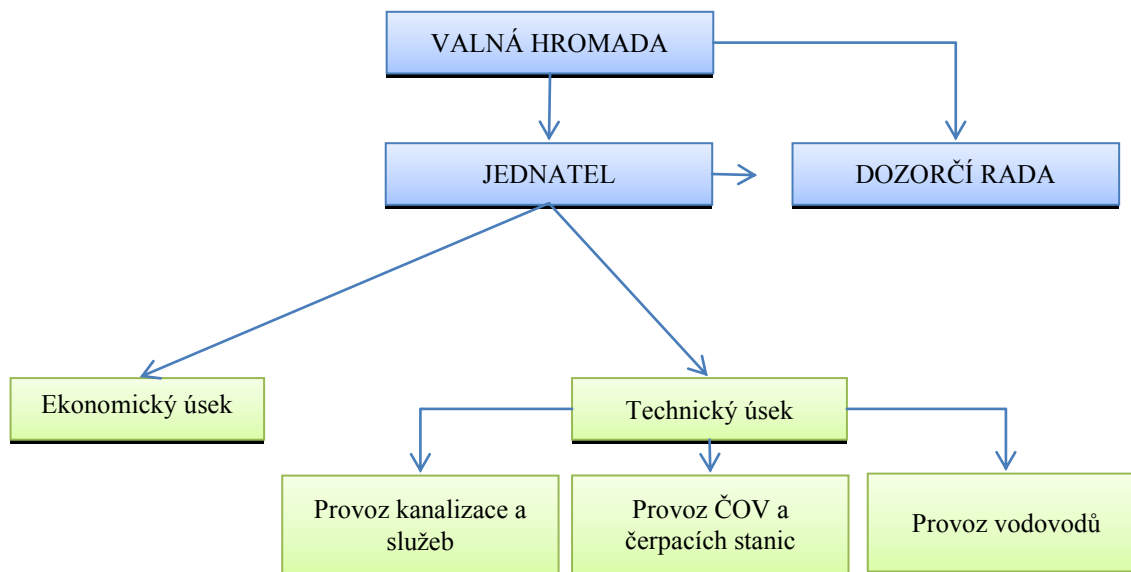
Základní kapitál: 201 907 000,- Kč

Společníci s podílem na základním kapitálu 20 % a více

Město Šternberk 92%

3.2.1 Organizační struktura společnosti a popis provozu VaK

Organizační struktura VHS SITKA

Provoz vodovodů

Vodovod byl v aglomeraci budován postupně již od roku 1899 a v současné době společnost provozuje tři skupinové vodovody (SV) a to:

- SV Šternberk pro zásobování města Šternberka a obce Krákořice,
- SV Mladějovice pro zásobování obcí Mladějovice, Řídeč a Krákořice,
- SV Babice pro zásobování obcí Babice a Lužice.

Samostatně je pitná voda zajišťována a dodávána pro obce Štěpánov, Liboš, Moravská Huzová, Újezd, Paseka, Dálov, Chabičov, Domašov u Šternberka a Hlásnice. Základní parametry vodovodní sítě VHS SITKA ukazuje tabulka č. 3.3.

Tabulka č. 3.3 Základní parametry vodovodní sítě VHS SITKA

Ukazatel	Měrná jednotka	2007	2008	2009	2010	2011
Počet obyvatel zásobených vodou	počet	19748	20265	20455	20520	20512
Délka vodovodní sítě	km	150	150	151	151	153
Dodávaná voda pitná	mil. m ³	0,818	0,816	0,787	0,803	0,886

Zdroj: Výroční zprávy, vlastní zpracování

Provoz kanalizací

Čištění odpadních vod je zajišťováno na 8 mechanicko – biologických čistírnách odpadních vod s celkovou kapacitou 29 741 EO. Jedná se o čistírny pro město Šternberk

a obce Lužice, Babice a Hlásnice a samostatné ČOV v obcích Štěpánov, Šumvald, Dlouhá Loučka, Újezd, Paseka, Mladějovice a Plinkout. Základní parametry kanalizační sítě VHS SITKA jsou uvedeny v tabulce č. 3.4.

Tabulka č. 3.4 Základní parametry kanalizace VHS SITKA

Ukazatel	Měrná jednotka	2007	2008	2009	2010	2011
Počet obyvatel napojených na kanalizaci	osoba	18295	18600	18932	20532	23949
Množství vyčištěných odpadních vod	mil.m ³	0,729	0,680	0,788	0,874	1,039
Délka stokové sítě	km	88,60	91,04	92,27	103,18	103,97
Počet čistíren odpadních vod	ks	8	8	8	8	8

Zdroj: výroční zprávy, vlastní zpracování

Z porovnání struktury akcionářů, *vždy jeden rozhodující akcionář*, organizační struktury, *základní dělení na ekonomickou a technickou část následně dělenou na provoz vodovodů a provoz kanalizací*, je zřejmé, že jde o dvě z pohledu řízení podobné společnosti.

Podobné jsou si obě společnosti, i pokud srovnáme délky vodovodní nebo kanalizační sítě, nebo počty připojených obyvatel na vodovodní nebo kanalizační síť.

3.3 Porovnání obou společností podle fakturovaných objemů

Pro další posouzení a zároveň určení velikosti měřítkem, který je pro tento typ společností běžný, jsem zvolila parametr Voda pitná fakturovaná a parametr Voda odpadní odváděná fakturovaná. Potřebná data lze poměrně snadno získat z Výročních zpráv a nebo z Celkového vyúčtování všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné³⁹, které poskytly obě společnosti a jsou přílohami č. 3 a 4 této práce (rok 2007).

Rozdíly, které jsou mezi dodávkou pitné vody a následně odkanalizováním (lze je vidět v tabulce č. 3.5 a na grafu č. 3.1), kdy u obou společností není rovnítko mezi dodávkou pitné vody a následně odkanalizováním stejného množství jsou způsobeny tím, že:

- část pitné vody je spotřebována ve vesnických lokalitách s následnou likvidací odpadních vod pomocí žump, to je případ VHS ČERLINKA,
- je fakturována odpadní voda z průmyslového areálu, který má vlastní zdroj vody, to je případ VHS SITKA,

³⁹ V souladu s ustanovením § 36 odst. 5 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vodovodech a kanalizacích“), je vlastník vodovodu nebo kanalizace, popř. provozovatel, povinen zaslat každoročně Celkové vyúčtování všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné (zkráceně Celkové vyúčtování) na MZe, nejpozději do 30. června kalendářního roku.

- jsou rozdílné třídy přesnosti u jednotlivých měřících a fakturačních přístrojů.

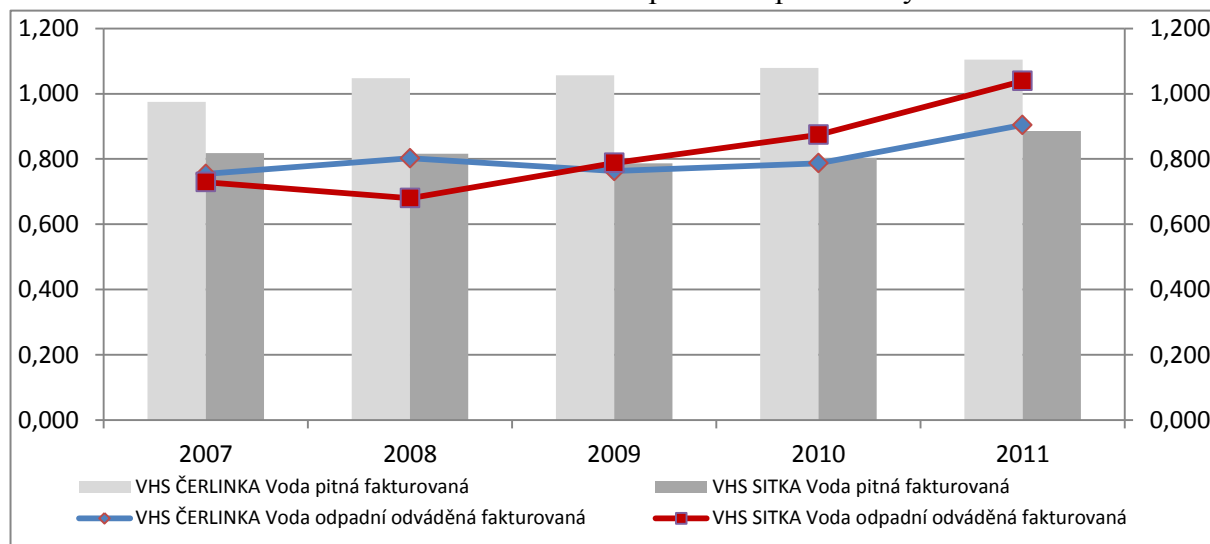
Tabulka č. 3.5 Porovnání fakturovaného množství pitné a odpadní vody

	Ukazatel	Měrná jednotka	2007	2008	2009	2010	2011
VHS ČERLINKA	Voda pitná fakturovaná	mil.m ³	0,975	1,048	1,056	1,079	1,105
	z toho domácnosti	mil.m ³	0,399	0,394	0,400	0,403	0,409
VHS SITKA	Voda pitná fakturovaná	mil.m ³	0,818	0,816	0,787	0,803	0,886
	z toho domácnosti	mil.m ³	0,565	0,576	0,557	0,534	0,705
VHS ČERLINKA	Voda odpadní odváděná fakturovaná	mil.m ³	0,754	0,802	0,763	0,787	0,904
	z toho domácnosti	mil.m ³	0,253	0,267	0,273	0,278	0,293
VHS SITKA	Voda odpadní odváděná fakturovaná	mil.m ³	0,729	0,680	0,788	0,874	1,039
	z toho domácnosti	mil.m ³	0,567	0,621	0,602	0,677	0,863

Zdroj: Výroční zprávy a Celkové vyúčtování všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné, vlastní zpracování

Srovnáním s daty uvedenými v publikaci vydávané MZe, VODOVODY A KANALIZACE ČR 2011⁴⁰, je možné obě společnosti zařadit na 40-50 místo v ČR podle fakturovaných objemů, ať již pro domácnost nebo celkem.

Graf č. 3.1 Porovnání fakturovaného množství pitné a odpadní vody v mil. m³

Zdroj: Výroční zprávy a Celkové vyúčtování všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné

⁴⁰ MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. VODOVODY A KANALIZACE ČR 2011: *Ekonomika Ceny Informace*. s.15

4 OBJEKTIVIZACE PARAMETRŮ VE VAZBĚ NA CENU PRO KONEČNÉHO SPOTŘEBITELE

Pohled spotřebitelů a provozovatelů na stanovení cen vodného a stočného je, jak již bylo zmíněno (kapitola Cena) poměrně rozdílný a to platí i o cílech, ke kterým by cena měla směřovat. Přesto obecně platí, že v případě municipalit, které jsou, jako v případě společností analyzovaných v této diplomové práci, vlastníky a provozovateli vodovodních a kanalizačních sítí, je cena za dodávku služeb VaK ovlivňována nikoli pouze náklady a případným rozvojem infrastruktury, ale také politickým aspektem.

4.1 Výnosy, náklady, hospodářský výsledek

Jako u většiny ekonomických subjektů jsou i v případě vlastníků, provozovatelů a uživatelů infrastrukturních služeb technického charakteru *náklady* rozhodujícím ekonomickým vstupem do systému. *Výnosy* tvoří logický protějšek nákladů. Obecně jsou definovány jako peněžní částky získané za určité účetní období (bez ohledu na to, zda došlo k jejich úhradě - tím se výnosy liší od příjmů). Hlavní součástí výnosů jsou tržby za poskytnuté produkty nebo služby⁴¹. Rozdíl mezi výnosy a náklady tvoří *hospodářský výsledek* (zisk nebo ztráta).

4.1.1 Výnosy a náklady

Pokud vyjdeme z dat uvedených ve Výročních zprávách, ve Výkazech zisku a ztráty získáme následující tabulku.

Tabulka č. 4.1 Porovnání výnosů a nákladů

	Ukazatel	Měrná jednotka	2007	2008	2009	2010	2011
VHS ČERLINKA	Výnosy	tis.Kč	41 990	46 856	48 237	52 702	56 941
	Náklady	tis.Kč	38 986	43 420	43 344	47 335	56 724
	Hospodářský výsledek	tis.Kč	3 004	3 436	4 893	5 367	*217
VHS SITKA	Výnosy	tis.Kč	36 353	39 923	40 510	46 217	50 679
	Náklady	tis.Kč	34 904	37 968	38 372	40 688	44 166
	Hospodářský výsledek	tis.Kč	1 449	1 955	2 138	5 529	6 513

Zdroj: Výroční zprávy, Výkazy zisků a ztráty, Celkové vyúčtování všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné, vlastní zpracování

* V roce 2011 měla společnost VHS ČERLINKA naplánován zisk ve výši 1 869 tis. Kč. Vzhledem k ukončení prací na hledání vlastního zdroje vody (malá vydatnost zdroje) a přesunutí prostředků ve výši 2 118 tis. Kč vynaložených na tuto akci do nákladů byl zisk pouze 217 tis. Kč.

⁴¹ REKTOŘÍK, Jaroslav a Jaroslav HLAVÁČ. *Ekonomika a řízení odvětví technické infrastruktury: teoretická část, odvětvová část*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2012, 209 s. ISBN 978-80-86929-79-8. s.59 a 68

Tabulka č. 4.1 a také graf č. 4.1 ukazují, jak meziročně roste Hospodářský výsledek obou společností. To umožňuje mimo jiné i monopolní postavení obou společností, protože (viz kapitola 2.2) odběratel infrastrukturních služeb, v našem případě vodohospodářských, má z technických důvodů omezenou volbu jak svou spotřebu uspokojovat. Lze si to představit v případě jednotlivce a rodinného domku, studna a žumpa, ale obtížněji to jde u bytových domů, zejména sídlištního typu. V tomto je obor vodovodů a kanalizací díky požadavkům na zajištění odpovídající kvality pitné vody, respektive na nezávadnost likvidace odpadních vod mnohem rigidnější, než jiné obory. Je rozhodně mnohem jednodušší se odpojit od soustavy centrálního zásobování teplem a pořídit si lokální zdroj. A to nejen legislativně, ale i technicky.

Důvody růstu hospodářského výsledku můžeme najít ve výročních zprávách obou společností:

- hospodářský výsledek ve výši 5,4 mil. Kč bude použit na investice, zejména na rekonstrukci hlavního přivaděče pro město Litovel jako vlastního zdroje k poskytnuté podpoře ze SFŽP⁴²,
- cena stočného vzrostla v roce 2011 o 0,53 Kč, tj. 2,3%, z důvodu navýšení položky „Opravy infrastrukturního majetku“ na dosud finančně nejnáročnější opravu, a to na sanaci stoky v Chořelících⁴³,
- v roce 2010 byl čerpán úvěr na akci „Dokončení kanalizace aglomerace Šternberk“ ve výši 40 mil. Kč. V roce 2011 byl čerpán úvěr ve výši 24 mil. Kč. Splácení bylo zahájeno v červenci 2011⁴⁴.

Z přehledu je vidět snaha společností pokrýt již čerpané úvěry a vzrůstající náklady na opravy infrastrukturního majetku a připravit se na období, ve kterém lze předpokládat rozsáhlejší opravy infrastrukturního majetku (důvodem je stáří části infrastrukturního majetku).

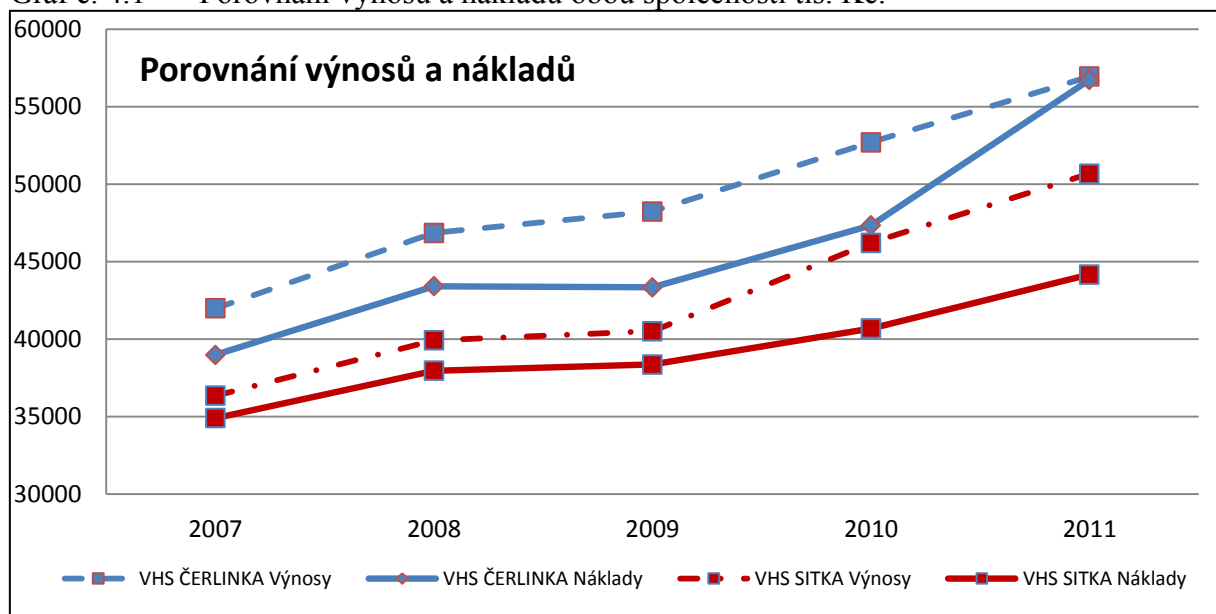
Jak již bylo uvedeno v kapitolách 2.2.7 a 2.2.8, bývá v těchto společnostech, kde je řídicím subjektem samospráva, předpoklad pojmát aktivitu infrastrukturních služeb jako neziskovou. V tomto případě, kdy ale obě společnosti vytváří zisk, je alespoň vytvořený kladný výsledek hospodaření, po schválení valnou hromadou, převeden na účet nerozděleného zisku minulých let (viz přílohy č. 5,6 a 7,8, usnesení z valných hromad).

⁴² VODOHOSPODÁŘSKÁ SPOLEČNOST ČERLINKA s.r.o. Výroční zpráva: 2010. s.4.

⁴³ VODOHOSPODÁŘSKÁ SPOLEČNOST ČERLINKA s.r.o. Výroční zpráva: 2011. s.9

⁴⁴ VODOHOSPODÁŘSKÁ SPOLEČNOST SITKA s.r.o. Výroční zpráva: 2011. str.6 Přílohy k účetní uzávěrce

Graf č. 4.1 Porovnání výnosů a nákladů obou společností tis. Kč.

Zdroj: Výroční zprávy, Výkazy zisku a ztráty, Celkové vyúčtování všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné, vlastní zpracování

4.1.2 Výnosy a tržby

V případě společností zajišťujících služby vodního hospodářství, zejména u těch, které byly založeny za tímto účelem, tržby za dodávku pitné vody a tržby za zajištění odvodu a likvidace odpadních vod tvoří rozhodující část příjmů.

Tabulka č.4.2 Podíl tržeb za vodné a stočné na výnosech VHS ČERLINKA a VHS SITKA (včetně DPH)

VHS ČERLINKA	Měrná jednotka	2007	2008	2009	2010	2011
Tržby za vodné	tis.Kč	18 658	21 923	23 328	25 756	26 400
Tržby za stočné	tis.Kč	16 281	17 724	18 234	19 923	23 355
Tržby-vodné a stočné	tis.Kč	34 939	39 647	41 562	45 679	49 755
Výnosy	tis.Kč	41 990	46 856	48 237	52 702	56 941
Podíl tržeb za VaS* na výnosech	%	83,21	84,61	86,16	86,67	87,38

VHS SITKA	Měrná jednotka	2007	2008	2009	2010	2011
Tržby za vodné	tis.Kč	15 964	17 112	18 097	20 679	21 120
Tržby za stočné	tis.Kč	17 084	18 991	19 791	23 852	27 618
Tržby-vodné a stočné	tis.Kč	33 048	36 103	37 888	44 531	48 738
Výnosy	tis.Kč	36 353	39 923	40 510	46 217	50 679
Podíl tržeb za VaS* na výnosech	%	90,91	90,43	93,53	96,35	96,17

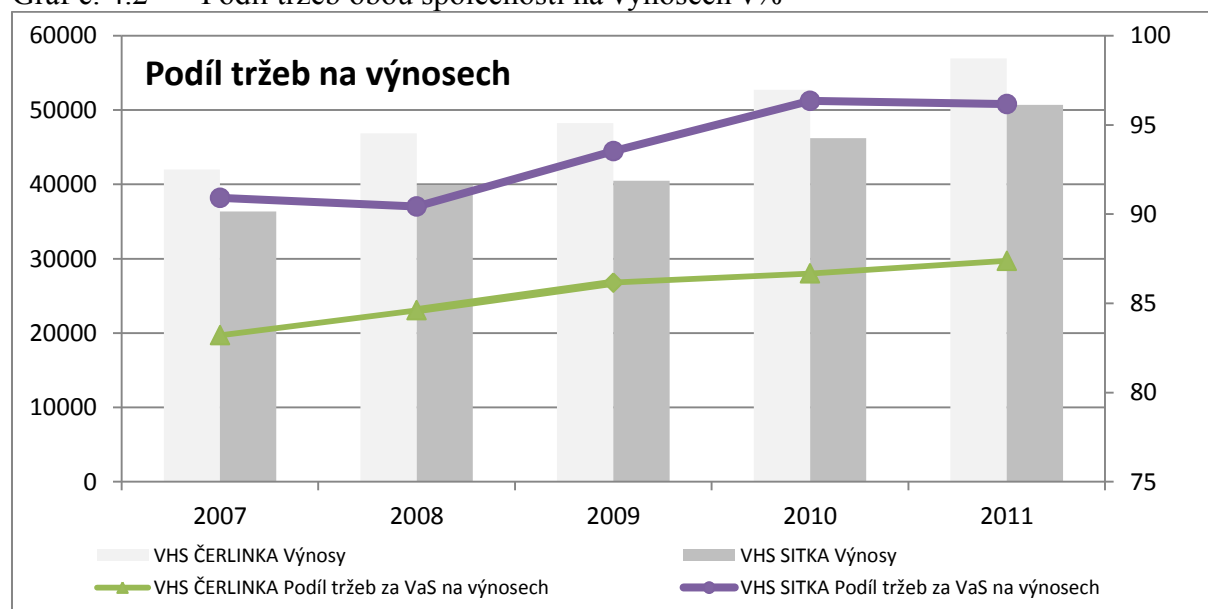
Zdroj: Výroční zprávy, Výkazy zisku a ztráty, Celkové vyúčtování všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné, vlastní zpracování

*VaS – vodné a stočné

V tabulkách č. 4.2 a 4.3 a následně i na grafu 4.2, můžeme vidět, že tržby za vodné a stočné se podílejí u VHS ČERLINKA ve více jak 83% na výnosech a u VHS SITKA ve více jak 90% na výnosech. Je to vysoké číslo, vypovídající o závislosti obou společností na prodeji této jedné služby. Je to ale také v souladu s tím, co bylo popsáno v teoretické části, v kapitole 2.2.7.2 Výnosy⁴⁵. Přestože jde o vysoká čísla, pokud je porovnáváme s těmi, které jiní provozovatelé vodohospodářské infrastruktury umístili na své webové stránky⁴⁶, najdeme tam podobné údaje.

Ve snaze snížit tuto vysokou závislost, obě společnosti nabízí výkopové, montérské nebo i laboratorní práce. V jiném než monopolním prostředí, by takováto specializace byla nevýhodou.

Graf č. 4.2 Podíl tržeb obou společností na výnosech v%

Zdroj: Výroční zprávy, Výkazy zisku a ztráty, Celkové vyúčtování všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné, vlastní zpracování

4.2 Jednotkové náklady

Od jednotkových nákladů, spolu s kalkulačním ziskem, by se měla se odvíjet cena vodného a stočného a ta je, v souladu s teorií i předchozí kapitolou v případě infrastrukturních aktivit hlavním zdrojem výnosů.

⁴⁵ Hlavní součástí výnosů jsou tržby za poskytnuté produkty nebo služby - REKTOŘÍK, Jaroslav a Jaroslav HLAVÁČ. *Ekonomika a řízení odvětví technické infrastruktury: teoretická část, odvětvová část. 2. aktualiz. vyd.* Praha: Ekopress, 2012, 209 s. ISBN 978-80-86929-79-8. s.59

⁴⁶ VAK KROMĚŘÍŽ: *Vodovody a kanalizace Kroměříž, a.s.* [online]. 2012 [cit. 2013-02-19]. Dostupné z: <http://www.vak-km.cz/> nebo VAK VODOVODY A KANALIZACE JESENICKA a.s. [online]. 2012 [cit. 2013-02-19]. Dostupné z: http://www.vakjes.cz/285_zakladni-udaje/

Jednotkové náklady jsou tvořeny podílem Úplných vlastních nákladů (ÚVN) a množstvím dodané pitné, respektive odvedené vody. Úplné vlastní náklady zahrnují položky materiál (surová voda, chemikálie), energie, mzdy, ostatní přímé náklady (odpisy a prostředky obnovy infrastrukturního majetku, opravy infrastrukturního majetku, nájem infrastrukturního majetku, poplatky za vypouštění odpadních vod, za odběr podzemní vody, atd.).

V tabulce č. 4.4 je zpracován přehled jednotkových nákladů obou společností, vodného a stočného (bez DPH, protože jednotkové náklady jsou uváděny v Celkovém vyúčtování všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné také bez DPH), a kalkulačního zisku, který tvoří rozdíl mezi cenou a jednotkovými náklady.

Kalkulační zisk je zisk, od kterého nejsou odečteny investice. Výše kalkulačního zisku není pevně předepsána. Výše má zajistit reálný rozvoj provozní činnosti V roce MZe. VODOVODY A KANALIZACE ČR 2011: Ekonomika Ceny Informace, je na straně 14 uvedena průměrná hodnota kalkulačního zisku za ČR pro vodu pitnou 9,71% a pro vodu odpadní 9,84%. Pokud budeme konkrétnější, pak hodnota kalkulačního zisku pro vodu pitnou u Vodovodů a kanalizací Kroměříž byla v roce 2011 18,92% a u Severomoravských Vodovodů a kanalizací 34,72%⁴⁷.

Tabulka č. 4.4 Jednotkové náklady a jejich srovnání s výší vodného a stočného

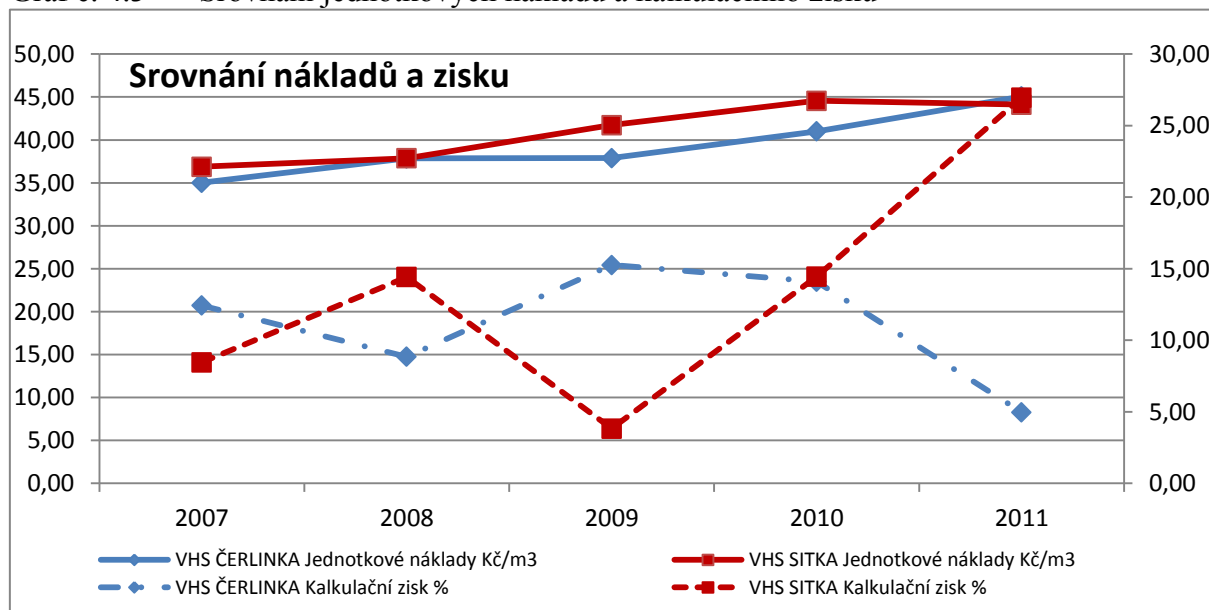
	Ukazatel	Měrná jednotka	2007	2008	2009	2010	2011
VHS ČERLINKA	Jednotkové náklady	Kč/m ³	35,01	37,85	37,88	41,00	45,07
VHS SITKA	Jednotkové náklady	Kč/m ³	36,88	37,87	41,73	44,56	44,11
VHS ČERLINKA	Vodné a stočné bez DPH	Kč/m ³	39,36	41,20	43,66	46,78	47,31
VHS SITKA	Vodné a stočné bez DPH	Kč/m ³	40,00	43,33	43,33	51,00	56,00
VHS ČERLINKA	Rozdíl mezi VaS a JN	Kč/m ³	4,35	3,35	5,78	5,78	2,24
VHS SITKA	Rozdíl mezi VaS a JN	Kč/m ³	3,12	5,46	1,60	6,44	11,89
VHS ČERLINKA	Kalkulační zisk	%	12,43	8,85	15,26	14,10	4,97
VHS SITKA	Kalkulační zisk	%	8,46	14,42	3,83	14,45	26,96

Zdroj: Výroční zprávy a Celkové vyúčtování všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné, vlastní zpracování

⁴⁷http://euro.e15.cz/archiv/novorocni-pohadka-o-regulaci-48734#utm_medium=selfpromo&utm_source

Z přehledu (tabulka č. 4.4 a graf č. 4.3) je zřejmé, že výše kalkulačního zisku za vodné a stočné u obou společností kolísá. Ve výročních zprávách a zápisech z valných hromad obou společností ale nelze najít nic, co by výši kalkulačního zisku (vždy je schvalováno na valných hromadách navýšení vodného či stočného) odůvodňovalo nebo hodnotilo. Jeho výše není tak předem určována, ale odvíjí se od nákladů, které jsou dány potřebami provozu a nutností zajistit opravy a rekonstrukce stávajících řádů.

Graf č. 4.3 Srovnání jednotkových nákladů a kalkulačního zisku

Zdroj: Celkové vyúčtování všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné, vlastní zpracování

4.2.1 Náklady na rozvoj a obnovu infrastruktury

V kapitole 2.2.8 Financování provozu a rozvoje technické infrastruktury jsou uvedeny zásady financování rozvoje a obnovy infrastruktury. Jednou ze zásad je, že financování rozvoje přímo z výnosů není v této oblasti obvyklé. Naopak u oborů technické infrastruktury hrají důležitou roli na příjmové straně hospodaření různé formy ekonomické podpory. Nejčastěji, je to subvence (dotace), tj. podpora řešení konkrétního problému. Zdrojem subvence (dotace) jsou nejčastěji různé fondy zřízené k tomu účelu (v případě oborů vodovodů a kanalizací, u nás nejčastěji Statní fond životního prostředí)⁴⁸.

Obe společnosti ve sledovaném období vykazovali následující částky jako podíl Úplných vlastních nákladů (ÚVN) na rozvoj a obnovu infrastrukturního majetku (tabulka č. 4.5).

⁴⁸ REKTOŘÍK, Jaroslav a Jaroslav HLAVÁČ. *Ekonomika a řízení odvětví technické infrastruktury: teoretická část, odvětvová část*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2012, 209 s. ISBN 978-80-86929-79-8. s.67

S ohledem na uvedené a při pohledu na data a do Výročních zpráv, se lze domnívat, že podíl ÚVN na rozvoj a obnovu infrastrukturního majetku je každoročně údajem, který je ve výkaznictví dopočítáván podle potřeby. Potvrzuje to tak i rozhodující roli dotací (viz kapitola 4.1)

Tabulka č. 4.5 Náklady na rozvoj a obnovu infrastruktury

Ukazatel			SUMA	SUMA	SUMA	SUMA	SUMA
		Měrná jednotka	2007	2008	2009	2010	2011
VHS ČERLINKA	UVN na rozvoj a obnovu infrastrukturního majetku	mil.Kč	3,583	3,280	5,380	5,721	2,444
HS SITKA	UVN na rozvoj a obnovu infrastrukturního majetku	mil.Kč	0,800	3,400	1,800	2,420	2,355

Zdroj: Výroční zprávy a Celkové vyúčtování všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné, vlastní zpracování

4.2.2 Náklady na zajištění vody

Je to parametr zahrnující v sobě náklady na vodu získanou z vlastních zdrojů a vodu předanou. Voda předaná je voda pitná, dodávaná do vodovodní sítě pro veřejnou potřebu jiné osobě, než je přímý odběratel. V tomto případě ji obě společnosti nakupují v různém množství od MORAVSKÉ VODÁRENSKÉ a.s.⁴⁹.

Tabulka č. 4.6 Náklady výroby a nákup vody

	Ukazatel	měrná jednotka	2007	2008	2009	2010	2011
VHS ČERLINKA	Surová voda podzemní	mil.Kč	0,117	0,129	0,129	0,125	0,119
	Pitná voda převzatá	mil.Kč	9,951	10,628	11,411	11,496	11,925
	SUMA	mil.Kč	10,068	10,757	11,54	11,621	12,044
VHS SITKA	Surová voda podzemní	mil.Kč	1,966	1,813	1,787	1,84	2,111
	Pitná voda převzatá	mil.Kč	1,637	1,762	1,845	2,124	2,257
	SUMA	mil.Kč	3,603	3,575	3,632	3,964	4,368

Zdroj: Celkové vyúčtování všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné, vlastní zpracování

⁴⁹ Cena vody předané patří také do kategorie věcně usměrňovaných cen, to znamená, že obsahuje pouze ekonomicky oprávněné a doložené náklady a přiměřený zisk.

Rozdíly jsou dané tím, že historicky bylo město Šternberk a okolní obce zásobováno pomocí vodních zdrojů, které přešly při privatizaci do vlastnictví VHS SITKA, a tak je pořízení podobného množství vody pro VHS SITKA méně nákladné.

Nákup z ostatních zdrojů, které přešly do vlastnictví Vodohospodářské společnosti Olomouc, jako výsledek privatizačního projektu státního podniku Vodovody a kanalizace Olomouc a které slouží, mimo zásobování Olomouce, v našem případě k zajištění pitné vody pro Litovel (VHS ČERLINKA), je za cenu vodného v dané lokalitě.

4.2.1.1 Ztráty

Ztráty, tj. rozdíl výrobou, respektive nákupem vody a následnou fakturací vody, ukazují především na efektivitu dodávky vody. Podle ročenky MZe, VODOVODY A KANALIZACE ČR 2011, byla střední hodnota ztrát pitné vody 18,5%⁵⁰. V případě analyzovaných společností je to až cca 23,7%, respektive 29,4%, což je podstatně vyšší číslo, než je republikový průměr. Graf č.4.2 ukazuje, jaký podíl na celkových nákladech za zajištění vody mají ztráty na vodovodním potrubí.

Tabulka č.4.7 Ztráty na vodovodním potrubí

	Ukazatel	měrná jednotka	2007	2008	2009	2010	2011
VHS ČERLINKA	Voda nakoupená a vyrobená	mil.m ³	1,302	1,387	1,44	1,418	1,43
	z toho pitná voda převzatá	mil.m ³	1,242	1,321	1,374	1,355	1,370
	Voda pitná fakturovaná	mil.m ³	0,975	1,048	1,056	1,079	1,105
	z toho domácnosti	mil.m ³	0,399	0,394	0,400	0,403	0,409
	Ztráty	%	25,12	24,37	26,67	23,84	22,73
VHS SITKA	Voda nakoupená a vyrobená	mil.m ³	1190	1134	1107	1151	1134
	z toho pitná voda převzatá	mil.m ³	0,208	0,146	0,215	0,240	0,258
	Voda pitná fakturovaná	mil.m ³	0,818	0,816	0,787	0,803	0,886
	z toho domácnosti	mil.m ³	0,565	0,576	0,557	0,534	0,705
	Ztráty	%	27,06	27,95	28,36	30,15	29,45

Zdroj: Výroční zprávy a Celkové vyúčtování všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné, vlastní zpracování

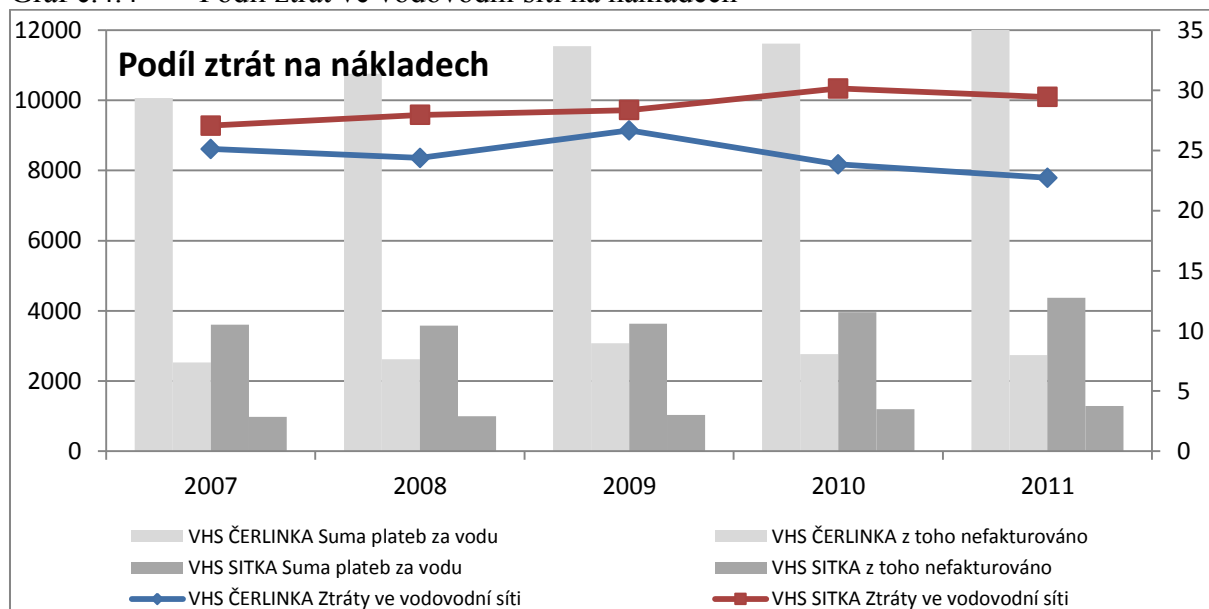
⁵⁰ K tomuto číslu ročenka dospěla tak, že byly sečteny všechny nákupy a rozdíl mezi nimi a fakturací dal uvedenou hodnotu.

Ztráty, jejichž výši naznačuje tabulka č. 4.7, jsou převážně způsobeny poruchami na potrubí. K většímu počtu poruch dochází většinou v době silných mrazů a v předjaří. Příčinou vzniku poruch na vodovodní síti bývá většinou stáří a druh materiálu, ze kterého je potrubí vyrobeno, vliv má také dopravní zatížení, pohyby půdy a další faktory. Jistou část vykazovaných ztrát mají také na svědomí rozdílné třídy přesnosti fakturačních vodoměrů.

Výše ztrát, včetně nákladů na případné opravy sítě, se promítají do konečné ceny a snižují zisk společností. Proto se obě společnosti věnují nejen opravám, ale i vyhledávání poruch na vodovodní síti a snaží se tak udržet ztráty na nižší, v případě analyzovaných společností alespoň na podobné úrovni v každém roce. Seznam zásadních oprav je každoroční součástí Výročních zpráv.

V roce 2010 se VHS ČERLINKA pokusila snížit svou závislost na nákupu vody od MORAVSKÉ VODÁRENSKÉ a.s. vybudováním nového vrtu. V roce 2011 tyto práce ukončila, důvodem byla nízká vydatnost vrtu a o prostředky vynaložené na tuto akci si snížila zisk. Proto pro následující období připravila investiční akci „Zkapacitnění vodovodního přivaděče pro město Litovel“, na kterou společnost dostala dotaci ve výši 85% z Fondu soudržnosti a dalších 5 % ze Státního fondu životního prostředí. Na tuto akci již proběhla i všechna výběrová řízení.⁵¹

Graf č.4.4 Podíl ztrát ve vodovodní síti na nákladech

Zdroj: Výroční zprávy a Celkové vyúčtování všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné, vlastní zpracování

⁵¹ VODOHOSPODÁŘSKÁ SPOLEČNOST ČERLINKA s.r.o. Výroční zpráva: 2011. s.1

Drobným paradoxem je, že ačkoli procentuálně je v sanaci ztrát pitné vody procentuálně úspěšnější VHS ČERLINKA, jsou na tom odběratelé služeb VHS SITKA lépe, a to díky tomu, že společnost má pokrytu větší část potřeby pitné vody z vlastních zdrojů, a tím i nižší náklady na její zabezpečení.

4.2.3 Energie

V případě analyzovaných společností ukazuje náklady na energie tabulka č. 4.8. Z té je zřejmé, a to zcela logicky, že vzhledem k činnosti (čerpání, míchání) je spotřeba energie největší na obou čistírnách odpadních vod (ČOV). V případě ČOV SITKA jde o celou 1/8 nákladů. Ve výroční zprávě⁵² je jako jedna z příčin popsán nátok balastních vod.

Ačkoli byla původně základní rolí ČOV čištění odpadní vody, vystupuje v poslední době stále více do popředí také jejich role jako výrobců obnovitelných zdrojů energie (OZE). Jedním z příkladů je i současná Ústřední ČOV v Praze. Základním principem, vedoucím až k případné energetické soběstačnosti je především snižování vlastní spotřeby energie ČOV a zvyšování produkce OZE optimalizací produkce bioplynu či využitím solárních panelů a tepelných čerpadel k lokálnímu ohřevu nebo instalací malých vodních elektráren na odtoku.

Obě společnosti prozatím s některým z popsanych řešení nepočítají, i když samozřejmě základní optimalizaci, prostřednictvím výběru dodavatele, provedly. Důvodem, proč o tom v současnosti neuvažují je fakt, že snaha o snížení energetické náročnosti v sobě nese náklady, na které je potřeba získat krytí.

Tabulka č. 4.8 Náklady na energii

	Ukazatel	Rok	2007	2008	2009	2010	2011
		Měrná jednotka	Voda pitná				
VHS ČERLINKA	Energie	mil.Kč	0,13	0,109	0,139	0,124	0,13
VHS SITKA		mil.Kč	1,131	1,085	1,122	1,16	1,151
			Voda odpadní				
VHS ČERLINKA		mil.Kč	3,266	3,666	3,664	3,994	4,662
VHS SITKA		mil.Kč	2,12	2,427	2,756	3,574	3,937

Zdroj: Celkové vyúčtování všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné, vlastní zpracování

Podle dosud publikovaných údajů o již realizovaných úsporách energie, se úspory pohybují v rozmezí 20-40% spotřeby denní energie, a následně ve spojení s dalšími

⁵² VODOHOSPODÁŘSKÁ SPOLEČNOST SITKA s.r.o. Výroční zpráva: 2010, 2011. s.6, s.4

technologemi, již zmíněná tepelná čerpadla, nebo zejména zvýšená produkce bioplynu s kogenerací, může zajistit v určitých případech i nezávislost provozu na dodávce elektrické nebo tepelné energie⁵³.

4.2.4 Osobní náklady

Zatímco velké organizace a mnohé servisní společnosti mají vyvinuty systémy záznamu odpracovaných hodin a výpočtu osobních nákladů, zejména malé a střední firmy je nemají. U malé organizace se sledují spíše celkové měsíční, čtvrtletní či roční mzdové náklady a jejich vliv na celkový zisk firmy a cash flow, než hodinovou, případně denní sazbu jednotlivých zaměstnanců.

Do osobních nákladů jsou započítávány hrubá mzda a výhody (sociální a jiné výhody určené státem, jako např. fond kulturních a sociálních potřeb) a také náklady na zdravotní a sociální pojištění placené zaměstnavatelem. Sociální výhody mohou zahrnovat příspěvek zaměstnavatele na penzijní připojištění, různá pojištění placená zaměstnavatelem podle smlouvy, příspěvky na stravování, cestovné do práce atd.

Tabulka č.4.9 Osobní náklady společností a počty pracovníků

	Ukazatel	Měrná jednotka	2007	2008	2009	2010	2011
VHS ČERLINKA	Počet zaměstnanců	osoba	31	30	29	29	29
	Osobní náklady	tis.Kč	8 512	9 284	9 659	9 628	9 858
	z toho mzdové náklady	tis.Kč	5 923	6 442	6 798	6 783	6 960
	Průměrné mzdové náklady	tis.Kč	191	215	234	234	240
VHS SITKA	Počet zaměstnanců	osoba	42	45	46	44	42
	Osobní náklady	tis.Kč	13 264	14 518	14 370	15 217	15 246
	z toho mzdové náklady	tis.Kč	9 474	10 254	10 569	10 911	10 947
	Průměrné mzdové náklady	tis.Kč	226	228	230	248	261

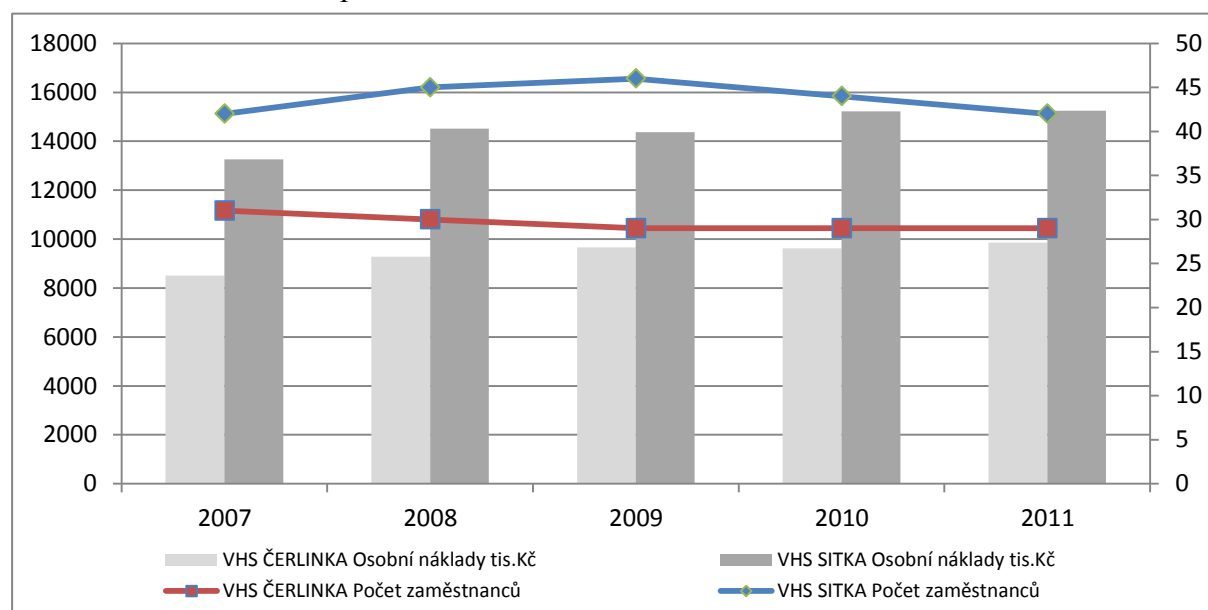
Zdroj: Výroční zprávy a Celkové vyúčtování všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné, vlastní zpracování

Pokud porovnáme průměrné náklady na mzdy (tabulka č. 4.9 a grafu č. 4.5), zjistíme, že obě společnosti vykazují podobná čísla. Rozdíl je ale v sumě osobních nákladů. To je dáno

⁵³ <http://voda.tzb-info.cz/9384-energie-dalsi-parametr-pri-cistení-odpadních-vod>,
<http://www.veolia voda.cz/czech-republic-water/ressources/files/1/35727,Water-2-Energy-complete-CZ.pdf>
<http://www.nase-voda.cz/energeticka-sobestacnost-cistiren-odpadních-vod>

poměrem pracovníků přímo zajišťujících provoz vodovodů a kanalizací. Tento poměr je 8/13 u VHS ČERLINKA, respektive 26/17 u VHS SITKA, pro pracovníky podílející se na zajištění provozu pitná voda/kanalizace. To je dáno tím, že VHS SITKA, zajišťuje dodávku pitné vody z vlastních zdrojů, nikoli nákupem (viz kapitola 3.5), a s tím je spojen intenzivnější dohled nad jednotlivými čerpacími stanicemi a úpravnami vody, a také zabezpečuje provoz 8 ČOV (VHS ČERLINKA jich provozuje polovinu) a i když jich 7 spadá do kategorie pod 10 000 EO a jsou považovány za malé, je potřebné jejich provoz zabezpečovat vyšším počtem pracovníků.

Graf č. 4.5 Porovnání počtu zaměstnanců a osobních nákladů

Zdroj: Výkazy zisků a ztráty, vlastní zpracování

Tabulka č. 4.10 dokládá pozitivní výsledek zajišťování vody prostřednictvím vlastních zdrojů, alespoň z pohledu VHS SITKA. Faktem tak je, že vyšší osobní náklady jsou do jisté míry kompenzovány nižšími náklady na zajištění surové vody (viz tabulka č. 4.6).

Tabulka č. 4.10 Úplné vlastní náklady na zajištění pitné vody

	Ukazatel	Měrná jednotka	Voda pitná				
			2007	2008	2009	2010	2011
VHS ČERLINKA	Úplné vlastní náklady	mi.Kč	18,462	20,037	29,727	22,066	24,186
VHS SITKA	Úplné vlastní náklady	mi.Kč	15,302	15,062	15,726	18,109	19,816

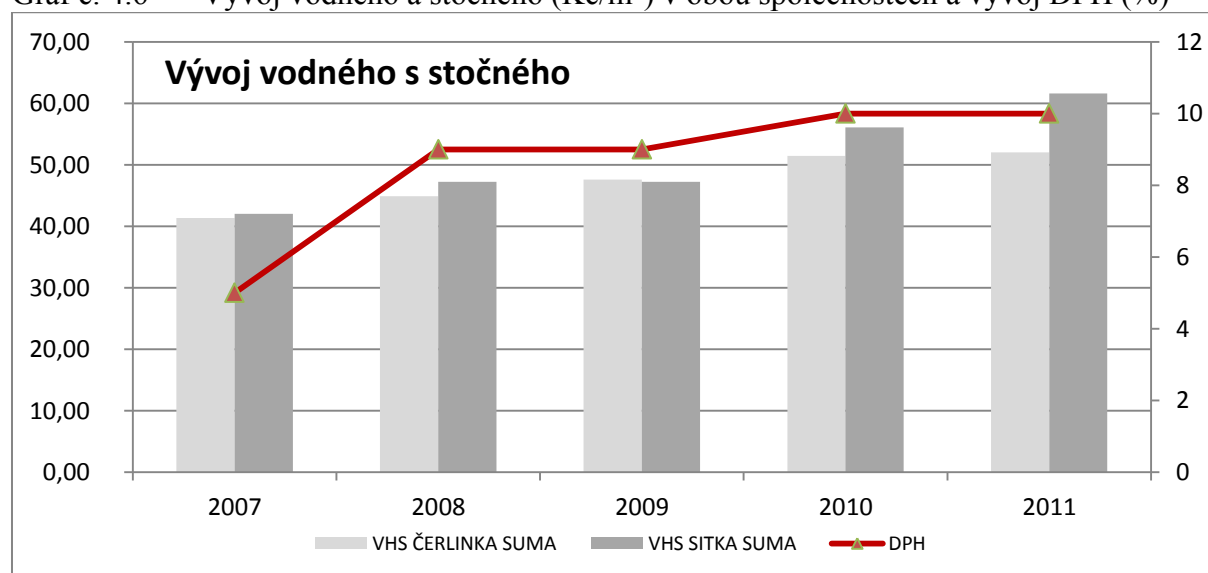
Zdroj: Výroční zprávy a Celkové vyúčtování všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné, vlastní zpracování

4.3 Sociální únosnost vodného a stočného v dané lokalitě

V souladu s platnými právními předpisy (kapitola vodné a stočné) lze do ceny pro vodné a stočné promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady pořízení, zpracování a oběhu zboží, doložitelné z účetnictví, přiměřený zisk, daň, a případně uplatněné clo, podle jiných právních předpisů, není-li dále stanoveno jinak. Na druhou stranu mají subjekty zmocněné k úplatě vodného a stočného možnost dotovat cenu pro vodné a stočné z jiných aktivit. To je častý případ především u obcí, které si provozování vodohospodářské infrastruktury zajišťují ve vlastní režii a snaží se o zachování nízké ceny pro vodné a stočné tím, že cenu dotují z obecního rozpočtu, to ovšem není případ námi sledovaných společností.

Výše úplaty je v obou společnostech schvalována prostřednictvím valných hromad po projednání s vlastníky infrastruktury a je jednosložková.

Graf č. 4.6 Vývoj vodného a stočného (Kč/m³) v obou společnostech a vývoj DPH (%)

Zdroj: Výroční zprávy, vlastní zpracování

4.3.1 Analýza sociální únosnosti vodného a stočného v dané lokalitě

Výpočet sociálně únosné ceny byl stanoven v ČR v rámci tzv. finanční analýzy pro výpočet míry podpory z fondů Evropské unie pro investice v oboru vodovodů a kanalizací. Metodika výpočtu byla v ČR používána v programovacím období 2004–2006 a je součástí pravidel Operačního programu Životní prostředí v období 2007–2013.

Základní úvaha je založena na předpokladu, že je sociálně únosné vynaložit za služby vodovodů a kanalizací 2% z tzv. průměrného čistého příjmu domácností.

V tabulce 4.11 je z vývoje průměrných ročních čistých peněžních příjmů domácností Olomouckého kraje, které sleduje Český statistický úřad a jsou dostupné na jeho webových stránkách, vypočítána maximálně sociálně přijatelná výše ročních a měsíčních výdajů za vodohospodářské služby v jednotlivých letech.

Tabulka č. 4.11 Maximálně sociálně přijatelná výše výdajů za vodohospodářské služby

Rok	Roční peněžní příjmy	Maximální sociálně přijatelná výše výdajů za vodohospodářské služby	Sociálně únosná cena za VaS včetně DPH
	Kč/rok	Kč/měsíc	*Kč/m ³
2007	106 848	178,08	58,54
2008	116 118	193,53	63,62
2009	122 029	203,38	66,86
2010	127 935	213,23	70,09
2011	127 661	212,77	69,94

Zdroj: http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/publ/3012-12-r_2012, vlastní zpracování

* při předpokládané spotřebě 100 l/osoba*den

V tabulce č. 4.12 je maximálně přijatelná výše sociálně únosné ceny za vodohospodářské služby porovnána se skutečnou výší vodného a stočného obou společností.

Tabulka č. 4.12 Porovnání výše vodného a stočného ze sociálně únosnou cenou

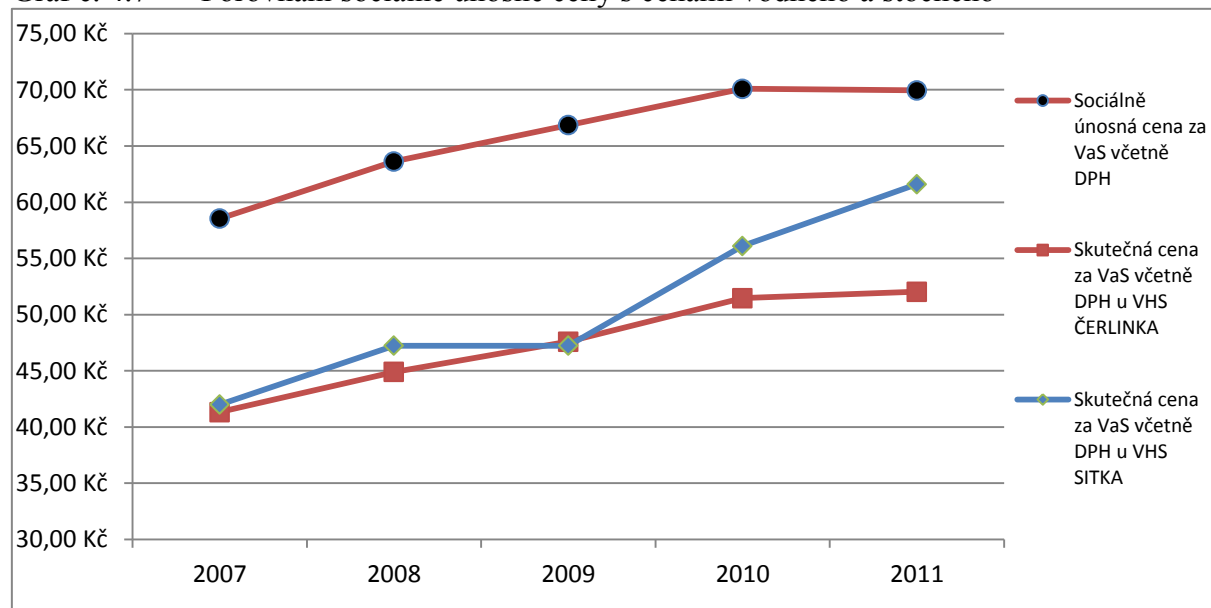
Rok	Skutečná cena za VaS* včetně DPH u VHS ČERLINKA	% ze sociálně únosné ceny	Skutečná cena za VaS včetně DPH u VHS SITKA	% ze sociálně únosné ceny
	kč/m ³	%	kč/m ³	%
2007	41,32	70,58	42,00	71,75
2008	44,90	70,58	47,23	74,24
2009	47,59	71,18	47,23	70,64
2010	51,46	73,42	56,10	80,04
2011	52,04	74,41	61,60	88,08

Zdroj: Výroční zprávy a Celkové vyúčtování všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné, vlastní zpracování

*vodné a stočné

Z přehledu, a grafu č. 4.7, je zřetelné, že výše ceny za vodné a stočné je pohledem její sociální únosnosti dosud přijatelná. Poněkud méně optimistický je fakt, že z dokumentů, které obě společnosti poskytly pro tuto diplomovou práci, neplyne, že by cenu za vodné a stočné porovnávaly s její sociální únosností.

Graf č. 4.7 Porovnání sociálně únosné ceny s cenami vodného a stočného

Zdroj: Výroční zprávy, vlastní zpracování

6 ZÁVĚR

V roce 2011 bylo v České republice zásobováno z vodovodů 9,8 mil. obyvatel, tj. 93,4 % z celkového počtu obyvatel. V domech připojených na kanalizaci žilo 8,7 mil. obyvatel České republiky, to je 82,6 % z celkového počtu obyvatel. Do kanalizací bylo vypuštěno celkem 487,6 mil. m³ odpadních vod. Z tohoto množství bylo čištěno 96,8 % odpadních vod (bez zahrnutí vod srážkových), což představuje 472,2 mil. m³. Délka vodovodní sítě v roce 2011 byla 74 141 km a délka kanalizační sítě byla 41 911 km.

Tato data jsou impozantní a ukazují na význam oboru pro zajištění každodenních potřeb obyvatel. Adekvátní tomuto významu je i soubor pravidel a regulací, ať již environmentálních, organizačních nebo jak ukazuje tato diplomová práce, cenových.

Cena za vodné a stočné má svoje mantinely. Ty tvoří regulátor na jedné straně a sociální, nebo environmentální únosnost na druhé straně. Lze zobecnit, že současná pravidla cenotvorby zajišťují primárně nákladovou návratnost poskytovaných vodohospodářských služeb a opomíjí aktuální, respektive budoucí problém sociální únosnosti cen, nebo environmentální udržitelnost využívání vodních zdrojů.

Pro práci byla využita data poskytnutá společnostmi s podobnou historií a rozsahem činnosti, respektive se stejným hlavním oborem činnosti, a to provozování vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu. Šlo o Vodohospodářskou společnost SITKA, s. r. o., a Vodohospodářskou společnost ČERLINKA, s. r. o. Jejich společníky (majiteli) jsou výhradně veřejnoprávní subjekty, tj. města a obce. Obě jsou zároveň vlastníky i provozovateli vodovodní a kanalizační infrastruktury. Jde o tzv. model samostatného provozování.

Cílem diplomové práce byla analýza vybraných provozovatelů vodovodů a kanalizací v letech 2007 – 2011 a objektivizace parametrů ve vazbě na cenu pro konečného spotřebitele. **Hypotézou diplomové práce** je, že cena pro konečného spotřebitele je nižší než její sociální únosnost.

Mezi hlavní parametry vodného a stočného, které byly analyzovány, patří výnosy a náklady, tržby, jednotkové náklady, náklady na rozvoj a obnovu infrastruktury, ztráty ve vodovodní síti, energie, osobní a mzdové náklady a nakonec sociální únosnost vodného

a stočného v dané lokalitě. Z jejich analýzy a v jednotlivých kapitolách popsaných vlivů na ně, včetně rozboru těchto vlivů, lze konstatovat že:

- hlavní součástí výnosů jsou tržby za vodné a stočné (více jak 80%),
- jednotkové náklady na množství dodané a odebrané vody vedle sebe oscilují v řádu % (cca $\pm 2-5\%$), a obě společnosti jsou si tak nákladově podobné,
- výše kalkulačního zisku není předem určena a není ani cílovým parametrem obou společností, ačkoli jeho výše má zajistit reálný rozvoj provozní činnosti,
- ztráty na vodovodní síti jsou až 30%,
- obě společnosti mají podobné průměrné mzdové náklady,
- výše úplaty je v obou společnostech schvalována prostřednictvím valných hromad po projednání s vlastníky infrastruktury a je jednosložková,
- cena vodného a stočného prozatím nedosahuje hodnoty sociálně únosné ceny, a obě společnosti tak mají, z toho to pohledu, prozatím prostor ke zvyšování ceny,
- obě společnosti nezkoumají výši vodného a stočného pohledem na sociální únosnost ceny.

V úvodu stanovená *hypotéza diplomové práce*, že cena pro konečného spotřebitele je nižší než její sociální únosnost, tak byla potvrzena, byť těsně. A s ohledem na to, co bylo uvedeno spíše náhodou, než že by šlo o sledovaný parametr.

Na základě analýzy, která byla provedena, lze oběma společnostem doporučit, aby v případě stanovení ceny za vodohospodářské služby, pro její optimalizaci:

- více vnímaly sociální únosnost ceny, na pozadí výnosů,
- stanovily si mezní úroveň nákladů na vodné a stočné, ve vztahu k předchozímu období s korelací podle fakturovaného množství,
- snížily jednotkové náklady a to zejména optimalizací parametru ztrát,
- stanovily si míru kalkulačního zisku jako cílový parametr a jím poměřovaly úspěšnost daného roku.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Literatura

- [1] DOLEŽELOVÁ, Hana a Dušan HALÁSEK. *Služby v obecném hospodářském zájmu v EU. Komparace České republiky a Německa*. 1. vyd. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, 2011. 158 s. ISBN 978-80-248-2371-3. s. 31.
- [2] KULT, Arnošt. Vodní právo v Českých zemích v období 1870 1955 . *Vodní hospodářství*. 2008, 11, s. 404-408.
- [3] LANGHAMMER, Jakub. *Kvalita povrchových vod a jejich ochrana* [online]. Praha : Katedra fyzické geografie a geoekologie Přírodovědecká fakulta Univerzita Karlova , 2002 [cit. 2010-02-23]. Dostupné z: [www:<http://web.natur.cuni.cz/~langhamr/lectures/wq/skripta/skriptaWQ_2009_web.pdf>](http://web.natur.cuni.cz/~langhamr/lectures/wq/skripta/skriptaWQ_2009_web.pdf).
- [4] HALÁSEK, Dušan. *Standardizace veřejných služeb*. 1. vyd. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, 2004. 152 s. ISBN 80-248-0685-1.
- [5] *Historie kanalizací: Dějiny odvádění a čištění odpadních vod v Českých zemích. první. Praha: MILPO MEDIA s.r.o., 2002. ISBN 80-86098-25-7.*
- [6] REKTOŘÍK, Jaroslav a kolektiv. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 309 s. ISBN 978-80-86929-29-3.
- [7] REKTOŘÍK, Jaroslav a Jaroslav HLAVÁČ. *Ekonomika a řízení odvětví technické infrastruktury: teoretická část, odvětvová část*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2012, 209 s. ISBN 978-80-86929-79-8.
- [8] *The Price of water: trends in OECD countries*. Paris, France: Organisation for Economic Co-operation and Development, c1999, 173 p. ISBN 92-641-7079-0.
- [9] VODOHOSPODÁŘSKÁ SPOLEČNOST ČERLINKA s.r.o. *Výroční zpráva: 2006 - 2011*. Litovel
- [10] VODOHOSPODÁŘSKÁ SPOLEČNOST SITKA s.r.o. *Výroční zpráva: 2006 - 2011*. Šternberk, 2007 -2012.

Legislativa

- [11] Česká republika. Zákon ze dne 14. července 2000 o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů. In: *Sbírka zákonů č. 74/2000*. 2000, roč. 2000, 74.
- [12] Česká republika. Zákon č. 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích). In: *Sbírka zákonů č. 104 / 2001*. 2001, roč. 2001, č. 104, 41.

[13] Česká republika. Úplné znění zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), jak vyplývá z pozdějších změn. In: *Sbírka zákonů č. 273 / 2010*. 2010, roč. 2010, č. 273, 101.

[14] Česká republika. Nařízení vlády ze dne 22. prosince 2010, kterým se mění nařízení vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech, ve znění nařízení vlády č. 229/2007 Sb. In: *Sbírka zákonů č. 23/2011*. 2011, roč. 2011, 8.

[15] Evropské hospodářské společenství. Směrnice Rady ze dne 21. května 1991 o čištění městských odpadních vod: 91/271/EHS. In: *Úřední věstník L 135 , 30/05/1991 S. 0040 - 0052*. 1991. Dostupné z:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31991L0271:CS:HTML>

[16] SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky: 2000/60/ES. In: *Úřední věstník L 327/I, 22/12/2000*. 2000, roč. 15, sv.5. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:15:05:32000L0060:CS:PDF>

Odborné časopisy

[17] MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *VODOVODY A KANALIZACE ČR 2006*. Praha 1: Ministerstvo zemědělství, 2007. ISBN 978-80-7084-630-8

[18] MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *VODOVODY A KANALIZACE ČR 2007: Ekonomika Ceny Informace*. Praha 1: Ministerstvo zemědělství, 2008. ISBN 978-80-7084-763-3

[18] MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *VODOVODY A KANALIZACE ČR 2008: Ekonomika Ceny Informace*. Praha 1: Ministerstvo zemědělství, 2009. ISBN 978-80-7084-870-8.

[19] MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *VODOVODY A KANALIZACE ČR 2009: Ekonomika Ceny Informace*. Praha 1: Ministerstvo zemědělství, 2010. ISBN 978-80-7084-936-1.

[20] MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *VODOVODY A KANALIZACE ČR 2010: Ekonomika Ceny Informace*. Praha 1: Ministerstvo zemědělství, 2011. ISBN 978-80-7434-004-8.

[21] MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. *VODOVODY A KANALIZACE ČR 2011: Ekonomika Ceny Informace*. Praha 1: Ministerstvo zemědělství, 2012. ISBN 978-80-7434-079-6.

Internet

[22] Ceny energie. Voda. [on-line]. 2012. [cit. 13.04.2012]. Dostupné z: <http://www.cenyenergie.cz/vodne.dic>

[23] CIRCA: *a collaborative workspace with partners of the European Institutions* [online]. Evropská unie, 1995-2012 [cit. 2012-11-10]. Dostupné z: <http://circa.europa.eu>

[24] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [online]. 2013, 26.3. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z: <http://www.czso.cz>

[25] EAGRI: Voda [online]. Ministerstvo zemědělství, 2009-2011 [cit. 2012-11-06]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/voda/>

[26] Montginoul, M. (2007): Analysing the Diversity of Water Pricing Structures: The Case of France. *Water Resour Manage* (2007) 21, p. 861 – 871.

[27] MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR. *Justice.cz: Oficiální server českého soudnictví* [online]. [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: <http://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/Uvod.aspx>

[28] Plán oblasti povodí Moravy. *Povodí Moravy* [online]. 2009 [cit. 2013-02-04]. Dostupné z: <http://www.pmo.cz/pop/2009/Morava/End/0-uvod/0-uvod.html>

[29] Principy a pravidla územního plánování: Vodní hospodářství. *Ústav územního rozvoje* [online]. 2001-2012, 23.3.2011 [cit. 2012-11-13]. Dostupné z: <http://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/internetove-prezentace/principy-a-pravidla-uzemniho-planovani/kapitolaC-2012/C9-Vodstvo-082012-upraveno-16102012.pdf>

[30] Regulace cenotvorby v oboru vodovodů a kanalizací z pohledu hlavních provozovatelů. ROMÁŠKOVÁ, Adéla, Lenka SLAVÍKOVÁ, Lubomír PETRUŽELA a Jiřina JÍLKOVÁ. *IEEP: Institut pro Ekonomickou a Ekologickou Politiku* [online]. 2010 [cit. 2013-03-10]. Dostupné z: http://www.ieep.cz/download/projekty/www_sek/wp2010_1.pdf

[31] Rogers, P., de Silva, R., Bhatia, R. (2002): *Water is an economic good: How to use prices to promote equity, efficiency, and sustainability*. *Water Policy* 4 (2002), p. 1 – 17 Dostupné z http://distance.ktu.lt/kbridge/WFD/Unit2_5/resources/documents/Annex2_2.5CRogers_etal_02_Useofprices.pdf

- [32] Státní vodohospodářský plán republiky Československé (SVP 1953). *EAGRI* [online]. 2009-2011 [cit. 2012-11-14]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/voda/planovani-v-oblasti-vod/statni-vodohospodarsky-plan-republiky.html>
- [33] Státní správa ve vodním hospodářství. *EAGRI* [online]. 2009-2011 [cit. 2012-11-14]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/voda/statni-sprava-ve-vh>.
- [34] VODOHOSPODÁŘSKÁ SPOLEČNOST ČERLINKA s.r.o. [online]. [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: <http://www.cerlinka.cz/>
- [35] VODOHOSPODÁŘSKÁ SPOLEČNOST SITKA s.r.o. [online]. [cit. 2013-04-07]. Dostupné z: <http://www.vhs-sitka.cz/>
- [36] VAK KROMĚŘÍŽ: *Vodovody a kanalizace Kroměříž, a.s.* [online]. 2012 [cit. 2013-02-19]. Dostupné z: <http://www.vak-km.cz/>
- [37] VAK VODOVODY A KANALIZACE JESENICKA a.s. [online]. 2012 [cit. 2013-02-19]. Dostupné z: http://www.vakjes.cz/285_zakladni-udaje/
- [38] Vývoj a současný rozsah cenové regulace. *Ministerstvo financí ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. [cit. 2012-11-11]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/cenova_regulace_cr_69342.html

SEZNAM ZKRATEK

ČSÚ – Český statistický úřad

EHS – Evropské hospodářské společenství

EIB – Evropská investiční banka

EO – ekvivalentní obyvatel

EU – Evropská unie

FS – Fond soudržnosti (kohezní)

FKSP – fond kulturních a sociálních potřeb

MF – Ministerstvo financí

MZe – Ministerstvo zemědělství

MŽP – Ministerstvo životního prostředí

OP ŽP – Operační program životního prostředí

OZE – Obnovitelné zdroje energie

PRVKÚ ČR – Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území ČR

PRVKÚK – Plánů rozvoje vodovodů a kanalizací na území krajů

SF – strukturální fondy

SFŽP – Státní fond životního prostředí

SOHZ – Služby v obecném hospodářském zájmu

SR – státní rozpočet

SV – skupinový vodovod

TQM – Total quality management

UVN – Úplné vlastní náklady

VaK– Vodovody a kanalizace

VHS – vodohospodářské společnosti

ZVaK – Zákon o vodovodech a kanalizacích

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 26.4.2013

.....
Ivana Vavrušová

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha č. 1 Výpis z obchodního rejstříku Vodohospodářské společnosti ČERLINKA s.r.o.
- Příloha č. 2 Výpis z obchodního rejstříku Vodohospodářské společnosti SITKA s.r.o.
- Příloha č. 3 Celkové vyúčtování všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné Vodohospodářské společnosti ČERLINKA s.r.o. za rok 2007
- Příloha č. 4 Celkové vyúčtování všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné Vodohospodářské společnosti SITKA s.r.o. za rok 2007
- Příloha č. 5 Usnesení z 56 valné hromady VHS SITKA
- Příloha č. 6 Usnesení z 58 valné hromady VHS SITKA
- Příloha č. 7 Usnesení z 48 valné hromady VHS ČERLINKA
- Příloha č. 8 Usnesení z 46 valné hromady VHS ČERLINKA

PŘÍLOHY

Příloha č. 1 Výpis z obchodního rejstříku Vodohospodářské společnosti ČERLINKA s.r.o.

Tento výpis z obchodního rejstříku elektronicky podepsal "Krajský soud v Ostravě" dne 27.1.2013 v 17:44:14. EPVid:B2ZyjNSQ2J0XuG71xg/NmA

Výpis

z obchodního rejstříku, vedeného
Krajským soudem v Ostravě
oddíl C, vložka 3781

Datum zápisu:	19. listopadu 1992
Spisová značka:	C 3781 vedená u Krajského soudu v Ostravě
Obchodní firma:	Vodohospodářská společnost ČERLINKA s.r.o.
Sídlo:	Litovel, Cholinská č.p. 1120, PSČ 784 01
Identifikační číslo:	471 50 904
Právní forma:	Společnost s ručením omezeným
Předmět podnikání:	provádění staveb, jejich změn a odstraňování podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona ostraha majetku a osob
Statutární orgán:	jednatel: Ing. Zdeněk Potužák, dat. nar. 15. října 1955 Litovel, Sadová 218/5, PSČ 784 01 den vzniku funkce: 30. června 2003
Způsob jednání:	Způsob jednání za společnost: Jednatel jedná v celém rozsahu samostatně.
Prokura:	Ing. Helena Stoupová, dat. nar. 24. října 1971 Přerov XI - Vinary, Krátká 264/6, PSČ 751 24
Dozorčí rada:	předseda dozorčí rady: Mgr. Blahoslav Papajk, dat. nar. 10. dubna 1952 Novosady 558/14, 784 01 Litovel den vzniku funkce: 9. května 2012 den vzniku členství: 9. května 2012 místopředseda dozorčí rady: Marcela Berger Smrčková, dat. nar. 30. září 1960 č.p. 141, 783 83 Troubelice den vzniku funkce: 9. května 2012 den vzniku členství: 9. května 2012 člen dozorčí rady: Ing. Libor Zajíček, dat. nar. 27. října 1965 Vítězná 85, 784 01 Červenka den vzniku členství: 9. května 2012 člen dozorčí rady: Ing. Jiří Ruprecht, dat. nar. 21. února 1959 č.p. 123, 784 01 Přovice den vzniku členství: 9. května 2012 člen dozorčí rady: Iveta Janků, dat. nar. 2. září 1963

Na Nivách 1364, 783 91 Uničov
den vzniku členství: 9. května 2012

Společníci:

město Litovel
Litovel, Nám. Př. Otakara 778/1, PSČ 784 01
Identifikační číslo: 002 99 138
Vklad: 500 000,- Kč
Splaceno: 500 000,- Kč
Obchodní podíl: 500/760

Obec Červenka
Svatoplukova 16, 784 01 Červenka
Identifikační číslo: 006 35 740
Vklad: 60 000,- Kč
Splaceno: 60 000,- Kč
Obchodní podíl: 60/760

obec Mladeč
Mladeč č.p. 78, PSČ 783 21
Identifikační číslo: 002 99 219
Vklad: 40 000,- Kč
Splaceno: 40 000,- Kč
Obchodní podíl: 40/760

obec Pňovice
Pňovice č.p. 187, PSČ 784 01
Identifikační číslo: 006 35 731
Vklad: 40 000,- Kč
Splaceno: 40 000,- Kč
Obchodní podíl: 40/760

obec Žerotín
Žerotín č.p. 13, PSČ 784 01
Identifikační číslo: 002 99 758
Vklad: 20 000,- Kč
Splaceno: 20 000,- Kč
Obchodní podíl: 20/760

obec Strukov
Strukov č.p. 33, PSČ 784 01
Identifikační číslo: 006 35 634
Vklad: 20 000,- Kč
Splaceno: 20 000,- Kč
Obchodní podíl: 20/760

město Uničov
Uničov, Masarykovo nám. 1, PSČ 783 91
Identifikační číslo: 002 99 634
Vklad: 20 000,- Kč
Splaceno: 20 000,- Kč
Obchodní podíl: 20/760

obec Hnojice
Hnojice č.p. 117, PSČ 785 01
Identifikační číslo: 002 98 921
Vklad: 20 000,- Kč

Splaceno: 20 000,- Kč
Obchodní podíl: 20/760

obec Haňovice
Haňovice č.p. 62, PSČ 783 21
Identifikační číslo: 006 35 723

Vklad: 20 000,- Kč
Splaceno: 20 000,- Kč
Obchodní podíl: 20/760

obec Medlov
Medlov č.p. 194, PSČ 783 91
Identifikační číslo: 005 75 666

Vklad: 20 000,- Kč
Splaceno: 20 000,- Kč
Obchodní podíl: 20/760

Základní kapitál: 760 000,- Kč

Správnost tohoto výpisu se potvrzuje

Krajský soud v Ostravě

Příloha č. 2 Výpis z obchodního rejstříku Vodohospodářské společnosti SITKA s.r.o.

Tento výpis z obchodního rejstříku elektronicky podepsal "Krajský soud v Ostravě" dne 29.3.2013 v 13:05:09. EPVid:KLC2P0W6XxLSJVgiffRCkw

Výpis

z obchodního rejstříku, vedeného
Krajským soudem v Ostravě
oddíl C, vložka 3780

Datum zápisu:	19. listopadu 1992
Spisová značka:	C 3780 vedená u Krajského soudu v Ostravě
Obchodní firma:	Vodohospodářská společnost SITKA, s.r.o.
Sídlo:	Šternberk, Vinohradská 2288/7, PSČ 785 01
Identifikační číslo:	471 50 891
Právní forma:	Společnost s ručením omezeným
Předmět podnikání:	podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona provádění staveb, jejich změn a odstraňování činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence
Statutární orgán:	jednatel: Ing. Jiří Hanzl, dat. nar. 11. října 1949 Šternberk, Olomoucká 1491/133, PSČ 785 01 den vzniku funkce: 12. března 2012
Způsob jednání:	Jednání za společnost: Společnost zastupuje jednatel společnosti v celém rozsahu samostatně.
Dozorčí rada:	předseda dozorčí rady: Ing. Petr Zajíc, dat. nar. 1. května 1942 Šternberk, Dřevařská 35, PSČ 785 01 den vzniku funkce: 31. března 2011 den vzniku členství: 31. března 2011 člen dozorčí rady: Ing. Dana Vsetečková, dat. nar. 20. února 1964 Šternberk, Jiráskova 2234/44, PSČ 785 01 den vzniku členství: 18. června 2009 člen dozorčí rady: Ing. Miloslav Pešata, dat. nar. 6. října 1954 Šternberk, U Hřbitova 2496/3, PSČ 785 01 den vzniku členství: 18. června 2009 člen dozorčí rady: Miloš Axmann, dat. nar. 23. ledna 1952 Mladějovice 43, PSČ 783 95 den vzniku členství: 18. června 2009 člen dozorčí rady: Vlastislav Krnoš, dat. nar. 17. dubna 1947 Šternberk, Světlav 1979/72, PSČ 785 01 den vzniku členství: 1. července 2010

Společníci: Město Šternberk
Šternberk
Identifikační číslo: 002 99 529
Vklad: 185 506 000,- Kč
Splaceno: 100 %
Obchodní podíl: 185506/201907

Obec Babice
Babice
Identifikační číslo: 006 35 260
Vklad: 4 032 000,- Kč
Splaceno: 1 232 000,- Kč
Obchodní podíl: 4032/201907

Obec Hlásnice
Hlásnice
Identifikační číslo: 006 35 294
Vklad: 2 420 000,- Kč
Splaceno: 2 420 000,- Kč
Obchodní podíl: 2420/201907

Obec Lužice
Lužice
Identifikační číslo: 008 49 529
Vklad: 4 020 000,- Kč
Splaceno: 100 %
Obchodní podíl: 4020/201907

Obec Štěpánov
Štěpánov
Identifikační číslo: 002 99 511
Vklad: 68 000,- Kč
Splaceno: 68 000,- Kč
Obchodní podíl: 68/201907

Obec Mladějovice
Mladějovice
Identifikační číslo: 006 35 308
Vklad: 2 506 000,- Kč
Splaceno: 2 506 000,- Kč
Obchodní podíl: 2506/201907

Obec Komárov
Komárov
Identifikační číslo: 487 70 566
Vklad: 466 000,- Kč
Splaceno: 466 000,- Kč
Obchodní podíl: 466/201907

Obec Řídeč
Řídeč
Identifikační číslo: 607 99 692
Vklad: 459 000,- Kč
Splaceno: 459 000,- Kč
Obchodní podíl: 459/201907

Obec Liboš
Liboš
Identifikační číslo: 006 35 758
Vklad: 20 000,- Kč
Splaceno: 20 000,- Kč
Obchodní podíl: 20/201907

Obec Dlouhá Loučka
Dlouhá Loučka
Identifikační číslo: 002 98 794
Vklad: 2 390 000,- Kč
Splaceno: 2 390 000,- Kč
Obchodní podíl: 2390/201907

Obec Újezd
Újezd
Identifikační číslo: 002 99 618
Vklad: 20 000,- Kč
Splaceno: 20 000,- Kč
Obchodní podíl: 20/201907

Základní kapitál: 201 907 000,- Kč

Správnost tohoto výpisu se potvrzuje

Krajský soud v Ostravě

Příloha č. 3 Celkové vyúčtování všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné Vodohospodářské společnosti ČERLINKA s.r.o. za rok 2007

Celkové vyúčtování všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné

Pro kalendářní rok: 2007, DPH 5.0 %

Příjemce V+S: Vodohospodářská společnost ČERLINKA s.r.o. (IČ 47150904)

Součtové vyúčtování dílčích odběratelských vyúčtování cen

Tabulka č.1

Řádek	Nákladové položky	Měrná jedn.	Voda pitná			Voda odpadní		
			Skutečnost	Kalkulace	Rozdíl	Skutečnost	Kalkulace	Rozdíl
1.	Materiál	mil.Kč	10.516092	10.212001	0.304091	0.407510	0.517000	-0.109490
1.1	- surová voda podzemní + povrchová	mil.Kč	0.117766	0.121000	-0.003234	0.000000	0.000000	0.000000
1.2	- pitná voda převzatá+odpadní voda předaná	mil.Kč	9.591043	9.626000	-0.034957	0.000000	0.000000	0.000000
1.3	- chemikálie	mil.Kč	0.000420	0.005000	-0.004580	0.051743	0.100000	-0.048257
1.4	- ostatní materiál	mil.Kč	0.806863	0.460000	0.346863	0.355767	0.417000	-0.061233
2.	Energie	mil.Kč	0.130527	0.120000	0.010527	3.266046	3.370000	-0.103954
2.1	- elektrická energie	mil.Kč	0.130527	0.120000	0.010527	3.266046	3.370000	-0.103954
2.2	- ostatní energie (plyn, pevná a kapalná)	mil.Kč	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
3.	Mzdy	mil.Kč	1.870400	2.328000	-0.457600	3.367732	3.348000	0.019732
3.1	- přímé mzdy	mil.Kč	1.319928	1.624000	-0.304072	2.382414	2.356000	0.026414
3.2	- ostatní osobní náklady	mil.Kč	0.550472	0.704000	-0.153528	0.985318	0.992000	-0.006682
4.	Ostatní přímé náklady	mil.Kč	3.911895	3.695000	0.216895	9.129704	9.860000	-0.730295
4.1	- odpisy a prostředky obnovy infr. majetku	mil.Kč	1.039888	1.197000	-0.157112	0.382764	0.451000	-0.068236
4.2	- opravy infrastrukturního majetku	mil.Kč	0.821616	0.510000	0.311616	1.250827	1.644000	-0.393173
4.3	- nájem infrastrukturního majetku	mil.Kč	0.316998	0.323000	-0.006002	5.848803	5.884000	-0.035197
4.4	- poplatky za vypouštění odpadních vod	mil.Kč	0.000000	0.000000	0.000000	0.124539	0.140000	-0.015461
4.5	- ostatní provozní náklady externí	mil.Kč	0.743846	0.616000	0.127846	1.182094	1.340000	-0.157906
4.6	- ostatní provozní náklady ve vlastní režii	mil.Kč	0.989547	1.049000	-0.059453	0.340678	0.401000	-0.060322
5.	Finanční náklady	mil.Kč	0.000000	0.000000	0.000000	-4.618529	-3.097000	-1.521529
6.	Výrobní režie	mil.Kč	0.644028	0.800000	-0.155972	0.505743	0.490000	0.015743
7.	Správní režie	mil.Kč	1.389892	1.442000	-0.052108	1.212902	1.308000	-0.095098
8.	Úplné vlastní náklady	mil.Kč	18.462835	18.597000	-0.134165	13.271108	15.796000	-2.524892
A	Hodnota infrastruktur.m.podle VÚME	mil.Kč	414.09	415.00	-0.91	715.74	708.00	7.74
B	Pořizovací cena provozního maj.	mil.Kč	5.64	5.50	0.14	4.41	4.50	-0.09
C	Počet pracovníků	osob	9.00	9.00	0.00	16.00	16.00	0.00
D	Voda pitná fakturovaná	mil.m3	0.975051	1.024100	-0.049049			
E	- z toho domácnosti	mil.m3	0.399414	0.396100	0.003314			
F	Voda odpadní odv. fakturovaná	mil.m3				0.754578	0.745200	0.009378
G	- z toho domácnosti	mil.m3				0.253356	0.243500	0.009856
H	Voda srážková fakturovaná	mil.m3				0.071349	0.070800	0.000549
I	Voda odpadní čištěná	mil.m3				1.394526	1.548000	-0.153474
J	Pitná nebo odpadní voda převzatá	mil.m3	1.242862	1.250000	-0.007138			
K	Pitná nebo odpadní voda předaná	mil.m3				0.000000	0.000000	0.000000
9.	JEDNOTKOVÉ NÁKLADY	Kč/m3	18.94	18.16	0.78	16.07	19.36	-3.29

Vyúčtování všech položek výpočtu cen pro vodné a stočné

Tabulka č.2a

Řádek	Text	Měrná jedn.	Voda pitná			Voda odpadní		
			Skutečnost	Kalkulace	Rozdíl	Skutečnost	Kalkulace	Rozdíl
10.	Úplné vlastní náklady - ÚVN	mil.Kč	18.462835	18.597000	-0.134165	13.271108	15.796000	-2.524892
11.	Kalkulační zisk	mil.Kč	0.137387	0.939000	-0.801613	3.446536	0.721500	2.725036
11.a	- podíl z ÚVN	%	0.74	5.05	-4.31	25.97	4.57	21.40
11.b	- z ř.11 na rozvoj a obnovu infr.majetku	mil.Kč	0.177000	0.899000	-0.722000	2.050000	0.600000	1.450000
12.	Celkem ÚVN + zisk	mil.Kč	18.600224	19.535999	-0.935776	16.717644	16.517500	0.200144
13.	Voda fakturovaná pitná, odpadní+srážková	mil.m3	0.975051	1.024100	-0.049049	0.825927	0.816000	0.009927
14.	CENA pro vodné, stočné	Kč/m3	19.08	19.08	-0.00	20.24	20.24	-0.00
15.	CENA pro vodné, stočné + DPH	Kč/m3	20.03	20.03	-0.00	21.25	21.25	-0.00

Vypracoval:	Hana Holinková	Datum:	6.6.2008
Kontroloval:	Ing.Zdeněk Potužák	Schválil:	Ing.Zdeněk Potužák
Telefon:	737112614	E-mail:	holinkova@cerlinka.cz

Příloha č. 4 Celkové vyúčtování všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné Vodohospodářské společnosti SITKA s.r.o. za rok 2007

Celkové vyúčtování všech položek výpočtu ceny podle cenových předpisů pro vodné a stočné

Pro kalendářní rok: 2011

Provozovatel: Vodohospodářská společnost SITKA, s.r.o. (IČ 47150891)

Součtové vyúčtování dílčích odběratelských vyúčtování cen

Tabulka č. 1

Řádek	Nákladové položky	Měrná jedn.	Náklady pro výpočet ceny pro vodné a stočné					
			Voda pitná			Voda odpadní		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Materiál	mil.Kč	5,514139	5,726000	-0,211861	1,428206	1,010600	0,417606
1.1	- surová voda podzemní + povrchová	mil.Kč	2,111747	1,850000	0,261747	0,000000	0,000000	0,000000
1.2	- pitná voda převzatá+odpadní voda předaná	mil.Kč	2,257198	2,160000	0,097198	0,000000	0,000000	0,000000
1.3	- chemikálie	mil.Kč	0,005955	0,006000	-0,000045	0,435285	0,170100	0,265185
1.4	- ostatní materiál	mil.Kč	1,139239	1,710000	-0,570761	0,992921	0,840500	0,152421
2.	Energie	mil.Kč	1,151254	1,185000	-0,033746	3,937051	3,058000	0,879051
2.1	- elektrická energie	mil.Kč	1,151254	1,185000	-0,033746	3,841121	2,949000	0,892121
2.2	- ostatní energie (plyn, pevná a kapalná)	mil.Kč	0,000000	0,000000	0,000000	0,095930	0,109000	-0,013070
3.	Mzdy	mil.Kč	3,898366	3,920000	-0,021634	5,679518	4,814000	0,865518
3.1	- přímé mzdy	mil.Kč	3,898031	2,950000	0,948031	5,677362	3,932000	1,745363
3.2	- ostatní osobní náklady	mil.Kč	0,000335	0,070000	-0,069665	0,002156	0,882000	-0,879844
4.	Ostatní přímé náklady	mil.Kč	5,290188	5,020000	0,270188	8,772601	7,360050	1,412551
4.1	- odpisy a prostředky obnovy infr. majetku	mil.Kč	1,705019	1,750000	-0,044981	6,060371	5,578000	0,482371
4.2	- opravy infrastrukturního majetku	mil.Kč	0,238382	0,230000	0,008382	0,526439	0,364000	0,162439
4.3	- nájem infrastrukturního majetku	mil.Kč	0,362381	0,310000	0,052381	0,141253	0,031250	0,110003
4.4	- poplatky za vypouštění odpadních vod	mil.Kč	1,761996	1,500000	0,261996	0,170069	0,140300	0,029769
4.5	- ostatní provozní náklady externí	mil.Kč	1,222410	1,230000	-0,007590	1,874469	1,246500	0,627969
4.6	- ostatní provozní náklady ve vlastní režii	mil.Kč	0,000000	0,000000	0,000000	0,000000	0,000000	0,000000
5.	Finanční náklady	mil.Kč	0,015563	0,028000	-0,012437	0,000495	0,000000	0,000495
6.	Výrobní režie	mil.Kč	0,002710	0,017000	-0,014290	0,003564	0,020800	-0,017236
7.	Správní režie	mil.Kč	3,943868	3,600000	0,343868	5,187275	4,790000	1,708275
8.	Úplné vlastní náklady	mil.Kč	19,816088	19,496000	0,320087	25,008711	19,742451	5,266260
A	Hodnota infrastruktur.m.podle VÚME	mil.Kč	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B	Požizovací cena provozního maj.	mil.Kč	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C	Počet pracovníků	osob	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
D	Voda pitná fakturovaná	mil.m3	0,886862	0,820000	0,066862			
E	- z toho domácností	mil.m3	0,705282	0,550000	0,155282			
F	Voda odpadní odv. fakturovaná	mil.m3				1,039811	0,788300	0,251511
G	- z toho domácností	mil.m3				0,863409	0,663000	0,200409
H	Voda srážková fakturovaná	mil.m3				0,109128	0,050000	0,059128
I	Voda odpadní čištěná	mil.m3				1,564094	0,511000	1,053094
J	Pitná nebo odpadní voda převzatá	mil.m3	0,258987	0,250000	0,008987			
K	Pitná nebo odpadní voda předaná	mil.m3				0,000000	0,000000	0,000000
9.	JEDNOTKOVÉ NÁKLADY	Kč/m3	22,344049	23,775610	-1,431561	21,766787	23,550579	-1,783792

Vyúčtování všech položek výpočtu cen pro vodné a stočné

Tabulka č. 2a

Řádek	Text	Měrná jedn.	Kalkulovaná cena pro vodné a stočné					
			Voda pitná			Voda odpadní		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
10.	Úplné vlastní náklady - ÚVN	mil.Kč	19,816088	19,496000	0,320087	25,008711	19,742451	5,266260
11.	Kalkulační zisk	mil.Kč	1,255215	0,000000	1,255215	3,491278	0,455800	3,035478
11.a	- podíl z ÚVN	%	6,334322	0,000000	6,334322	13,960248	2,308731	11,651517
11.b	- z ř.11 na rozvoj a obnovu infr.majetku	mil.Kč	0,700000	0,000000	0,700000	1,655000	0,310000	1,345000
12.	Celkem ÚVN + zisk	mil.Kč	21,071302	19,496000	1,575302	28,499989	20,198250	8,301739
13.	Voda fakturovaná pitná, odpadní+srážková	mil.m3	0,886862	0,820000	0,066862	1,148939	0,838300	0,310639
14.	CENA pro vodné, stočné	Kč/m3	23,760000	23,780000	-0,020000	24,810000	24,090000	0,720000
15.	CENA pro vodné, stočné + DPH	Kč/m3	25,900000	25,920000	-0,020000	27,040000	26,260000	0,780000

Vypracoval: Ing. Veronika Blažková Kolarovičová

Kontroloval: Ing. Jiří Hanzl

Telefon: 585002390

Datum: 29.6.2012

Schválil: Ing. Jiří Hanzl

E-mail: kolarovicova@vhs-sitka.cz

Příloha č. 5 Usnesení z 56 valné hromady VHS SITKA

- Valná hromada schvaluje pro zajištění sociálních výhod zaměstnanců na rok 2010 částku **80.000,- Kč**

Hlasování: pro: 45575 hlasů

proti: 0

zdržel se: 0

- Valná hromada schvaluje převod vytvořeného zisku ve výši **2.031.640,12 Kč** na účet nerozděleného zisku minulých let.

Hlasování: pro: 45575 hlasů

proti: 0

zdržel se: 0

Valná hromada schvaluje roční prémii řediteli a jednatelem společnosti za rok 2009

Hlasování: pro: 45575 hlasů

proti: 0

zdržel se: 0

Valná hromada schvaluje premiové ukazatele jednatele a ředitele společnosti pro rok 2010.

Hlasování: pro: 45555 hlasů

proti: 0

zdržel se: 20

Příloha č. 6 Usnesení z 58 valné hromady VHS SITKA

Usnesení:

Valná hromada schvaluje pro potřeby reprezentace společnosti na rok 2011 částku ve výši 20.000,- Kč.

Hlasování:

PRO 199.038

PROTI 0

ZDRŽEL SE 0

Usnesení:

Valná hromada schvaluje pro zajištění sociálních výhod zaměstnanců na rok 2011 částku 80.000,- Kč.

Hlasování:

PRO 199.038

PROTI 0

ZDRŽEL SE 0

Usnesení:

Valná hromada schvaluje převod vytvořeného zisku ve výši 5.252.549,44 Kč na účet nerozděleného zisku minulých let a částku 276.450,- Kč do rezervního fondu.

Hlasování:

PRO 199.038

PROTI 0

ZDRŽEL SE 0

Usnesení:

Valná hromada schvaluje prémii ředitele a jednatele společnosti za rok 2010, dle návrhu dozorčí rady.

Prokuristka předkládá návrh dozorčí radě a valné hromadě, aby byl zisk z roku 2011 ve výši 216 tis. Kč převeden na účet nerozděleného zisku minulých let.

e) Náklady na odměnu statutárnímu auditorovi

Výše odměny za provedení nepovinného auditu zůstává nezměněna od roku 2004 a činí 40 tis. Kč.

f) Změny ve vedení společnosti

Dne 3.2.2011 se konala mimořádná valná hromada, na které byla Ing. Heleně Stoupové udělena prokura a v souvislosti s tím byla provedena dne 15.2.2011 změna v obchodním rejstříku. Ing. Helena Stoupová, jako prokuristka, je zmocněna ke všem právním úkonům a činnostem, ke kterým dochází při provozu společnosti a které by jinak náležely do pravomoci jednatele.

Místo vedoucího provozu kanalizace a ČOV po Ing. Stoupové od 3.2.2011 zastává pan Michal Blažek.

19. Vlastní kapitál

Na zasedání 46. valné hromady společnosti ze dne 26.5.2010 bylo rozhodnuto, že vytvořený kladný výsledek hospodaření ve výši 4.893 tis. Kč se převede na účet nerozděleného zisku. Fondy ze zisku společnost vytvářet nebude. Vytvořený zisk bude použit na rekonstrukci vodovodního přivaděče a na výstavbu nového vrtu.

b) Změny na účtech vlastního kapitálu